

ข้อเสนอโครงการวิจัยเรื่อง
ผลกระทบของการเจรจาอบอุรุกวัย

เสนอต่อ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
โดยฝ่ายแผนงานเศรษฐกิจรายสาขา

เมษายน 2537

ข้อเสนองานวิจัย ผลกระทบของการเจรจาอูรุกวัย

1. ความเบื้องต้น

การเจรจาการค้าพหุภาคีรอบอูรุกวัย เป็นการเจรจาการค้าที่ใหญ่และยาวนานที่สุดในประวัติศาสตร์ ของแกตต์เนื้อหาการเจรจาครอบคลุมถึงเรื่องราวต่างๆ มากมายอย่างไม่เคยมีในการเจรจาการค้าใดๆมาก่อน ในช่วงท้ายมีประเทศที่เข้าร่วมเจรจาถึง 118 ประเทศ การเจรจาใช้เวลาทั้งหมดจนถึงเจ็ดปีครึ่ง เริ่มเมื่อปี 2529 (1986) และสิ้นสุดลงอย่างเป็นทางการในเดือนเมษายน 2537 (1994) ซ้ำกว่าเป้าหมายเดิมที่จะให้สิ้นสุดในปี 2533 (1990) ถึงสามปีครึ่ง ซึ่งแสดงถึงความสลับซับซ้อนและความยากลำบากของการเจรจาที่ใหญ่โตขนาดนี้ เพราะนอกจากจะต้องประนีประนอมระหว่างผลประโยชน์ของประเทศที่เข้าร่วมกว่าร้อยประเทศแล้ว แต่ละประเทศยังต้องประนีประนอมกลุ่มต่างๆ ภายในประเทศของตนที่ได้ประโยชน์และเสียประโยชน์จากการเจรจาอีกด้วย (ดู พิเทอร์ ไมตรี อึ้งภากรณ์ 2533 Ungphakorn, 1987, 1991 เป็นต้น)

วัตถุประสงค์ของการเจรจาคือการปฏิรูปกติการะดับสำหรับต้นคริสต์ทศวรรษที่ 21 ทั้งภาคเศรษฐกิจที่อยู่ในกรอบกติการของข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (General Agreement on Tariffs and Trade หรือ GATS) มาแต่เดิม คือสินค้าอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ และภาคเศรษฐกิจที่ถูกยกเว้นหรือภาคที่ไม่เคยอยู่ภายใต้กติกาของแกตต์มาก่อน เช่น สิ่งทอ สินค้าเกษตร ภาคบริการต่างๆ การลงทุน และทรัพย์สินทางปัญญา ในขณะที่เดียวกันประเทศต่างๆ 118 ประเทศที่คาดว่าจะลงนามในข้อตกลงใหม่ (รวมทั้งข้อตกลงใหม่ที่เรียกย่อว่า 'Gatt 1994' กับข้อตกลงใหม่ในเรื่องการค้าบริการ คือ General Agreement on Trade in Services หรือ Gats) จะต้องปรับตัวไม่น้อย ทั้งในด้านการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจบางส่วน และการแก้ไขกฎหมาย กฎกระทรวง และระเบียบปฏิบัติต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับข้อตกลงใหม่

ครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่ประเทศไทยเข้าไปมีบทบาทอย่างเต็มที่ในการเจรจาประเภนี้ นับตั้งแต่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีแกตต์ ในการเข้าร่วมเจรจาดังกล่าว ประเทศไทยคาดหวังว่าจะได้ประโยชน์หลายประการจากการเปิดตลาดและการลดการอุดหนุนของประเทศอื่น อาทิเช่น ประโยชน์จากการลดการกีดกันและการอุดหนุนสินค้าเกษตรในประเทศผู้ผลิตรายใหญ่ (คือสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น) การลดภาษีศุลกากรของประเทศคู่ค้าทุกประเทศ การยกเลิกโควต้าสิ่งทอที่จำกัดการส่งออกของไทย เป็นต้น

อย่างไรก็ตามผลกระทบของการเจรจาดังกล่าวต่อเศรษฐกิจไทย จะมีมากกว่าเรื่องทั้งสามนั้นมากมาย อาทิเช่น ระบบการค้าของโลกน่าจะมั่นคงมากขึ้น ประโยชน์ที่สำคัญประการหนึ่งซึ่งทางราชการไทยคาดว่าจะได้รับจากการเสริมสร้างกติกาพหุภาคีคือการลดแรงบีบคั้นที่ใช้อำนาจทางเศรษฐกิจโดยพลการ โดยเฉพาะการที่สหรัฐอเมริกาใช้มาตรา 301 ของกฎหมายการค้าของตนเองเพื่อบีบบังคับประเทศอื่น แทนที่จะอาศัยกระบวนการระงับกรณีพิพาทภายใต้แกตต์ซึ่งเป็นที่ยอมรับของนานา

ประเทศ ในขณะที่ยังไม่แน่ชัดนักว่าการใช้มาตรา 301 จะลดลงหรือไม่และการใช้มาตราดังกล่าวจะถือว่าการละเมิดแกตต์ (โดยเฉพาะ Gatt 1994) หรือไม่ เสี่ยงจากผู้ต่อต้านมาตรา 301 (เช่น สหภาพยุโรปกับญี่ปุ่น) นักวิชาการ (Finger, 1990) และจากสำนักงานเลขาธิการแกตต์ สรุปว่าการใช้มาตรา 301 น่าจะน้อยลง ในขณะที่รัฐบาลสหรัฐยืนยันว่าสหรัฐมีสิทธิใช้มาตรา 301 เหมือนเดิมหรือมากขึ้นด้วยซ้ำ (Hudec 1990) นอกจากนี้ได้มีการพยากรณ์อย่างคร่าวๆบ้างแล้วว่า ข้อตกลงรอบอุรุกวัย จะกระตุ้นการค้าของโลกให้ขยายตัวอีก 20% คิดเป็นมูลค่า \$ 212 พันล้าน (Naugen, et al 1993 1546) ซึ่งคาดหวังกัน ว่าจะช่วยให้ประเทศทั้งหลายสามารถขยายการค้า ทำให้เศรษฐกิจภายในประเทศของตนขยายตัวเร็วขึ้นด้วย

จากข้อพิจารณาทั้งหมดนี้ จึงน่าศึกษาว่าข้อตกลงรอบอุรุกวัยให้ประโยชน์กับประเทศไทยอย่างไรที่คาดหวังหรือไม่ ซึ่งหมายถึงผลประโยชน์ของประเทศไทยโดยเฉพาะ กับผลประโยชน์ในฐานะประเทศที่กำลังพัฒนา (Engels, 1989, Raghavan, 1990) ในขณะเดียวกันประเทศไทยจะต้องปรับตัวเพื่อปฏิบัติตามข้อตกลงค่อนข้างมาก ประเทศไทยจะต้องเปิดให้มีการค้าสินค้ากับบริการ และการลงทุน เป็นไปอย่างเสรีมากยิ่งขึ้นตามพันธะของข้อตกลงต่างๆ รัฐบาลจะต้องพิจารณาว่าจะประสานผลประโยชน์ระหว่างผู้ที่ได้ประโยชน์กับผู้เสียประโยชน์อย่างไร

ผลกระทบของข้อตกลงรอบอุรุกวัยต่อเศรษฐกิจไทยคงจะมีอย่างกว้างขวาง ครอบคลุมถึงภาคเศรษฐกิจแทบทุกภาค ได้มีการพูดถึงผลกระทบและการปรับตัวอยู่บ้าง เช่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร พูดว่าการลดการ กีดกันและการอุดหนุนในตลาดข้าว จะทำให้ราคาข้าวโพดตลาดโลกเพิ่มขึ้น 18% ซึ่งเข้าใจว่ามาจากการวิจัยของ UNCTAD ในปี 2536 ทำให้ไทยส่งออกเพิ่มขึ้น 0.45 ล้านตัน (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร 2537:37) ในขณะที่นักวิจัยบางคนสรุปคร่าวๆราคาข้าวจะสูงขึ้นน้อยมาก งานประเมินอื่นๆ ก็มี เช่น งานสัมมนาทางวิชาการเรื่อง ในปี 2535 ของคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แต่งานวิจัยต่างข้างต้น เป็นการศึกษาผลกระทบในขั้นต้นเท่านั้น กล่าวคือเป็นการประเมินผลก่อนที่การเจรจาขั้นสุดท้ายจะสิ้นสุดลงเมื่อเดือน ธันวาคม 2536 (1993) นี้ และในบางหัวข้อ เช่น เรื่องอัตราภาษีศุลกากร และเรื่องการค้าตลาดภาคบริการ การเจรจาจะยังคงดำเนินต่อไปอีกในต้นปี 2537 (1994)

งานวิจัยนี้ จะเป็นการพยายามประเมินผลกระทบของข้อตกลงรอบอุรุกวัยต่อประเทศไทยให้ละเอียดชัดเจนยิ่งขึ้น เป็นการประเมินการปรับตัวทางเศรษฐกิจที่ประเทศไทยจะต้องทำ ตลอดจนประเมินว่าภายในประเทศไทยเอง ใครได้ ใครเสียประโยชน์จากผลกระทบหรือการปรับตัวดังกล่าว ตลอดจนพิจารณาช่องทางที่รัฐบาลจะนำผลได้บางส่วนมาชดเชยหรืออุดหนุนการปรับตัวของผู้ที่ได้รับความเสียหาย หัวข้อการศึกษาจะมี 11 หัวข้อ ซึ่งแบ่งเป็น 3 กลุ่มดังนี้

1 ผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม

1 1 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจมหภาค

1 2 ผลกระทบของการลดภาษีในประเทศคู่ค้า ต่อโอกาสการส่งออกของไทย

1 3 ผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรม

1 4 ผลกระทบต่อตลาดโทรคมนาคม

1 5 ผลกระทบต่อตลาดการประกันภัย และการประกันชีวิต

1 6 ผลกระทบต่อตลาดสิ่งทอ เสื้อผ้าและรองเท้า

1 7 ผลกระทบต่อสิ่งแวดลอม

2 กติกาการค้าใหม่ของแกตต์

2.1 การประเมินราคาทางศุลกากร (customs valuation) และ มาตรฐานสินค้า (technical barriers to trade, pre-shipment inspections)

2 2 กติกาอื่นๆ เช่น safeguards, การต่อต้านการทุ่มตลาด ภาษีตอบโต้การอุดหนุน การระงับกรณีพิพาท การดำเนินการของระบบแกตต์ (การตั้ง World Trade Organization กับการทำ trade policy review mechanism), rules of origin

3. ระบบแกตต์

3 1 กระบวนการเจรจา

3 2 การศึกษาระบบของแกตต์ กับข้อตกลงรอบต่างๆ

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยชิ้นนี้จะมีข้อจำกัดอยู่ด้วย คือจะไม่ศึกษาหัวข้อใหญ่ๆของการเจรจาสามหัวข้อ ซึ่งดูผิวเผินแล้วอาจไม่ถูกต้อง แต่เมื่อพิจารณาให้ละเอียดจะเห็นว่ามีเหตุผล เพราะการศึกษาหัวข้อทั้งสองจะมีปัญหาในการตีความไม่น้อย หัวข้อดังกล่าวได้แก่ภาษีศุลกากร (ในส่วนของไทยเป็นฝ่ายลดภาษี) ทรัพย์สินทางปัญญา (TRIPs) และการลงทุนระหว่างประเทศ (TRIMs) เหตุผลหลักของการไม่ศึกษาหัวข้อทั้งสามคือ ประเทศไทยได้มีการปฏิรูประบบปฏิบัติในสองกรณีแรกเกินข้อผูกพันของข้อตกลงรอบอุรุกวัย ข้อเสนอลดภาษีของไทย เป็นข้อเสนอผูกพัน (bind) อัตราภาษีศุลกากรสูงสุด (หรือเพดาน) ในอัตราที่สูงกว่าอัตราที่เก็บในปัจจุบันเป็นส่วนใหญ่ และสูงกว่าอัตราที่จะเก็บจริงภายใต้การปฏิรูประบบภาษีศุลกากรที่กระทรวงการคลังกำลังอยู่ และที่กระทรวงการคลังได้ประกาศอัตราภาษีใหม่สำหรับสินค้าบางรายการไปแล้วตั้งแต่ปี 2536 ถึงแม้ว่าอัตราผูกพันหลายอัตราจะต่ำกว่าอัตราที่เก็บจริงเมื่อการเจรจาเริ่มขึ้นในปี 1986 (2529) ก็ตาม การประเมินผลกระทบจากแกตต์จึงประเมินเป็นตัวเลขไม่ได้ กรณีทรัพย์สินทางปัญญาก็เช่นเดียวกัน การแก้กฎหมาย ประกาศ และระเบียบ ปฏิบัติต่างๆที่ประเทศไทยได้ทำไปหรืออยู่ระหว่างการดำเนินการอยู่นั้น เป็นไปตามคำเรียกร้องของสหรัฐมากกว่า ส่วนที่เป็นผลจากการเจรจาในรอบอุรุกวัยโดยตรงมีน้อย การประเมินผลกระทบของข้อตกลงรอบอุรุกวัยจึงเป็นไปได้ยาก ส่วนการศึกษามลกระทบจากข้อ

ตกลงเรื่องการลงทุนระหว่างประเทศนั้น มีผลการศึกษาโดยละเอียดของคณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2536) ซึ่งเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

จริงอยู่เนื้อหาการเจรจารอบอุรุกวัยมีอิทธิพลต่อแนวความคิดของรัฐบาลในการลดภาษีนำเข้าและการแก้กฎหมายลิขสิทธิ์กับสิทธิบัตร เรื่องเหล่านี้จึงต้องกล่าวถึงในรายงานวิจัยบ้าง เช่น การประเมินผลกระทบของการลดภาษีนำเข้าต่อเศรษฐกิจมหภาค แต่เนื่องจากไม่สามารถแยกแยะได้ว่าผลกระทบส่วนใดมาจากรอบอุรุกวัย ตัวอย่างเช่น ในข้อตกลงรอบอุรุกวัย รัฐบาลไทยมีตารางข้อเสนอการลดภาษีสินค้ารายการต่างๆ แต่อัตราภาษีนำเข้าที่ไทยเสนอไว้เป็นอัตราขั้นสูง และโดยทั่วไปอัตราดังกล่าวจะสูงกว่าอัตราภาษี MFN ที่กระทรวงการคลังกำลังจัดทำขึ้นใหม่ โดยที่มีการประกาศอัตราภาษีใหม่สำหรับสินค้าบางกลุ่มแล้ว เช่น กลุ่มเคมีและพลาสติกกลุ่มเครื่องมือเครื่องจักรและกลุ่มอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ข้อเสนองานวิจัยนี้จึงไม่ครอบคลุมหัวข้อทั้งสองนี้โดยเฉพาะ

2. ข้อเสนอโครงการวิจัยผลกระทบของรอบอุรุกวัยข้อเสนอการวิจัย เรื่องผลกระทบของการเจรจาอลูรุกวัยมี 7 เรื่องดังนี้

2.1 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจมหภาค

ร่างกรรมสารสุดท้าย (Draft Final Act) ของการเจรจารอบอุรุกวัยมีข้อแตกต่างสำคัญจากการเจรจารอบอื่นๆ 2 ประการ คือ หัวข้อการเจรจาครั้งนี้ครอบคลุมประเด็นต่างๆ อย่างกว้างขวาง ผิดกับการเจรจารอบก่อนที่เน้นแต่เรื่องการค้าสินค้าเข้า นอกจากนี้ ข้อตกลงต่างๆ ยังมีความเชื่อมโยงกันอีกด้วย (Nguyen, Perroni and Wigle 1993, Hockman 1993)

นอกจากเรื่องการลดภาษีนำเข้าประมาณ 30% แล้ว การตกลงครั้งนี้ยังครอบคลุมเรื่องการนำการค้าสินค้าเกษตร สิ่งทอและบริการเข้าสู่ระบบแกตต์ ตลอดจน การเปลี่ยนแปลงสำคัญในเรื่องกติกการค้าประνομข้อพิพาท มาตรการการคุ้มครองตลาด การอุดหนุน มาตรการคุ้มกัน การคุ้มกันทรัพย์สินทางปัญญา (TRIPS) และการเปลี่ยนแปลงกติกारेืองมาตรการลงทุน (TRIMs)

ความเชื่อมโยงข้อตกลงต่างๆ ในการเจรจารอบอุรุกวัย เกิดจากความกังวลว่าระบบการค้าพหุภาคีอาจประสบความล้มเหลวได้ ตัวอย่างของความเชื่อมโยงระหว่างข้อตกลงต่างๆ คือ เมื่อข้อตกลงเกี่ยวกับมาตรการคุ้มกัน (ในมาตราที่ 19) มีความเข้มงวดขึ้น ก็หมายความว่าประเทศผู้ส่งออกต้องหันมาใช้มาตรการภาษีตอบโต้ (CVD) และภาษีป้องกันการคุ้มครองตลาด (ADD) เป็นการเยียวยามากขึ้น ตัวอย่างที่สองคือความสัมพันธ์ระหว่างข้อตกลงเรื่องการลงทุนและทรัพย์สินทางปัญญาเกิดจากในปัจจุบัน ประเทศต่างๆ มีมาตรการจำกัดสิทธิของชาวต่างชาติในการลงทุนในตลาดบริการ เป็นต้น

ดังนั้น การประเมินผลกระทบที่เกิดจากการปฏิรูปทางการค้าและเศรษฐกิจที่เกิดจากข้อตกลงรอบอุรุกวัย จึงต้องคำนึงถึงประเด็นต่างๆ เหล่านี้ให้ครบถ้วน ขณะนี้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรร่วมกับ Australian National University ได้สร้างแบบจำลองดุลยภาพทั่วไป (CGE) เพื่อประเมินผลกระทบของแกตต์ แต่แบบจำลองดังกล่าวยังต้องได้รับการปรับปรุงเรื่องการกระจายรายได้

โจทย์ การปฏิรูปการค้าและเศรษฐกิจที่จะเกิดจากข้อตกลงในการเจรจารอบอุรุกวัย จะมีผลอย่างไรต่อเศรษฐกิจมหภาคของไทย โดยเฉพาะผลเชิงปริมาณต่อการเติบโตของรายได้ประชาชาติ การส่งออก การนำเข้า การลงทุนฯลฯ นอกจากนั้นการศึกษายังจะพิจารณาผลสุทธิ (คือ ผลได้กับผลเสียหักลบกัน) ของข้อตกลงในร่างกรรมสารสุดท้าย โดยจะพิจารณารายละเอียดว่าใครได้ประโยชน์ ใครเสียประโยชน์ และช่องทางที่รัฐบาลจะนำผลได้บางส่วนมาชดเชย หรืออุดหนุนการปรับตัวของผู้ที่ได้รับความเสียหาย

วิธีการวิจัย การศึกษาส่วนนี้จะใช้แบบจำลอง CGE ของฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจมหภาค สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ซึ่งเป็นแบบจำลองระยะปานกลาง (3 - 5 ปี) ที่ทางสถาบันใช้พยากรณ์เศรษฐกิจมหภาคเป็นประจำทุกปี นอกจากนี้สำหรับผลกระทบต่อเศรษฐกิจทั่วโลก โดยเฉพาะผลกระทบต่อ

ราคาสินค้าตลาดโลก จะต้องอาศัยแบบจำลองการค้าระหว่างประเทศของโลก ซึ่งมีงานวิจัยในต่างประเทศ อยู่แล้ว เช่นงานวิจัยของธนาคารโลก และของแกตต์เอง เป็นต้น

ผู้วิจัย : ดร.ฉลองภพ สุตังกรกาญจน์

ผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานนโยบายเศรษฐกิจมหภาคและแผนงานทรัพยากรมนุษย์

งบประมาณ 568,000 บาท (ดูรายละเอียดในหัวข้อที่ 5)

2.2 ผลกระทบของการลดภาษี และการเปิดตลาดด้านอื่นๆในประเทศคู่ค้า

ต่อโอกาสการส่งออกของไทย

การศึกษาผลกระทบระดับมหภาคเป็นการศึกษาผลกระทบอย่างกว้างๆ ขณะที่การเจาะจอบอกรุกไว้นั้น ไทยได้ขอให้ประเทศคู่ค้าลดภาษีและเปิดตลาดด้วยวิธีการอื่นๆ จึงควรมีการศึกษาในรายละเอียดเพิ่มเติม

โจทย์ งานวิจัยส่วนนี้จะศึกษาว่าประเทศไทยได้เจรจาของให้ต่างประเทศลดภาษีลดกำแพงที่ไม่ใช่ภาษี และขอให้ต่างประเทศเปิดตลาดสินค้าประเภทใด ไทยนำอะไรไปเสนอเป็นข้อแลกเปลี่ยน และได้รับการตอบสนองจากต่างประเทศมากน้อยเพียงไร และผลของสิ่งที่ได้มาจากทั้งส่วนที่ไทยขอและส่วนที่ได้จากการที่ประเทศอื่นเป็นผู้ขอ จะเป็นอย่างไร

ตัวอย่างเช่น การเจรจากับเกาหลีใต้ซึ่งไม่ต้องการเปิดตลาดนำเข้าข้าว 3% ของปริมาณการบริโภค เพราะปัญหาแรงกดดันทางการเมือง ไทยจึงเจรจาขอให้เกาหลีนำเข้ามันอัดเม็ดจากประเทศไทย 1 ล้านตัน แต่ปัญหาก็คือ หลังการปฏิรูปนโยบายการเกษตรร่วมของประชาคมยุโรป (ซึ่งจะเสร็จสิ้นในปี 2538/39) มีงานวิจัยพบว่าการส่งออกมันอัดเม็ดไปประชาคมยุโรปจะไม่ได้กำไรส่วนเกินอีกต่อไป(สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย 2536) ฉะนั้น ผู้ส่งออกที่เคยยอมขาดทุนส่งมันอัดเม็ดไปขายนอกประชาคมยุโรป โดยเฉพาะเกาหลี เพื่อให้ได้โควตาใบอนุญาตในการส่งออกสู่ประชาคมยุโรปเพิ่มขึ้น ก็จะไม่ยินยอมส่งออกมันอัดเม็ดไปยังประเทศอื่นๆ เพราะขาดทุน

วิธีการศึกษา ดังนั้นวิธีการศึกษาจึงต้องเริ่มจากการศึกษาเอกสารทางราชการที่ฝ่ายไทยไปขอเจรจา และผลการเจรจา ตลอดจนการสัมภาษณ์ผู้เจรจาในกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ นอกจากนั้นจะสัมภาษณ์ข้าราชการในหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการส่งออกสินค้าต่างๆ ตลอดจนการศึกษาจากผลงานวิจัยต่างๆ ข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้เราสามารถประเมินได้ว่า ในการเจรจาดังนี้ฝ่ายไทยทำการบ้านเพียงพอหรือไม่ หลังจากได้ข้อมูลต่างๆ แล้ว การศึกษาจะประเมินผลต่อการส่งออกของไทยในลักษณะดุลยภาพบางส่วน

การศึกษาในส่วนนี้จะศึกษาเฉพาะผลการเจรจาสินค้าอุตสาหกรรม ส่วนสินค้าเกษตรและสิ่งทอจะศึกษาในหัวข้อเรื่องผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรมและสิ่งทอต่างหาก

ผู้วิจัย ดร. วิศาล นุปเมส

ผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

งบประมาณ 426,000 บาท (ดูรายละเอียดในหัวข้อที่ 5)

2.3 ผลกระทบต่อภาคการเกษตรกรรม

การคุ้มครองภาคการเกษตรและการอุดหนุนสินค้าเกษตรส่งออกตลอดสามทศวรรษที่ผ่านมาส่งผลทำให้การค้าสินค้าเกษตรของโลกลดปริมาณลงอย่างมาก ส่งผลให้ราคาสินค้าเกษตรไหวตัวขึ้นลงอย่างรุนแรง ฐานการผลิตและกระแสการค้าโลกถูกบิดเบือนอย่างรุนแรง ตลาดอาหารของโลกไม่สามารถทำหน้าที่กระจายความเสี่ยงของการขาดแคลนอาหารทั่วโลก (Johnson 1991; Winters 1987) ภัยดังกล่าวประกอบกับแรงกดดันทางการเมืองที่เกิดจากการขาดดุลการค้าของรัฐบาลในประเทศพัฒนาและภาระรายจ่ายในการอุดหนุนภาคการเกษตรจึงเป็นแรงกดดันให้ GATT นำภาคการเกษตรเข้าสู่การเจรจารอบอุรุกวัย

ข้อตกลงสินค้าเกษตรในการเจรจารอบอุรุกวัยมีสาระสำคัญสามประการคือ ประการแรกประเทศภาคต้องลดการอุดหนุนภายในของตนลง ประการที่สองประเทศภาคต้องลดการอุดหนุนการส่งออก ประการที่สามต้องเปิดตลาดให้สินค้าจากต่างประเทศ (market access) ร้อยละ 3 ของปริมาณการบริโภคในประเทศ แล้วเพิ่มเป็นร้อยละ 5 ใน 6 ปี นอกจากนั้นประเทศภาคยังผูกพันที่จะแปลงอุปสรรคต่อการนำเข้าที่ไม่ใช่ภาษี เช่น ข้อตกลงจำกัด การส่งออกโดยสมัครใจ (VER) ให้เป็นมาตรการด้านภาษีเข้าแทน (tariffication)

สาเหตุสำคัญที่ทำให้การเจรจารอบอุรุกวัยในด้านสินค้าเกษตรประสบความสำเร็จ มีหลายประการ ประการแรก ผลการศึกษาขององค์การระหว่างประเทศ และนักวิจัยในต่างประเทศชี้ให้เห็นว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาและประชาคมยุโรปจะได้รับประโยชน์จากการทำให้การค้าสินค้าเกษตรเคลื่อนไหวโดยเสรีมากกว่าประเทศกำลังพัฒนา ยิ่งถ้าทุกประเทศร่วมมือกันลดการคุ้มครองและลดการอุดหนุนภาคเกษตร ผลประโยชน์ก็จะมากกว่าการลดการคุ้มครองและอุดหนุนโดยประเทศเดียวเท่านั้น (Roningen and Dixit 1989 ; Tyers and Anderson 1988) ประการที่สอง ถึงแม้ว่าข้อตกลงสินค้าเกษตรที่ตกลงกันได้ในวันที่ 15 ธันวาคม 2536 จะ 'อ่อน' กว่าสิ่งที่นักการค้าเสรีต้องการ แต่ข้อตกลงดังกล่าวก็ยังคงก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่สำคัญต่อกลุ่มแครนส์ (Tyers 1994) ประการที่สามกลุ่มประชาคมยุโรปยอมรับข้อเสนอสินค้าเกษตรหลังจากที่ประชาคมสามารถกำหนดแนวทางการปฏิรูปนโยบายการเกษตรร่วมของตน และสหรัฐอเมริกาบกลุ่มแครนส์ยอมลดเงื่อนไขข้อเรียกร้องต่างๆลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่สหรัฐและประชาคมปรานีประนีประนอมยอมกันว่า มาตรการจ่ายเงินชดเชยเกษตรกรรมของประชาคมยุโรป และมาตรการ deficiency payment ของสหรัฐอเมริกาได้รับการยกเว้นไม่ต้องอยู่ในเงื่อนไขของการลดการอุดหนุนภายในประเทศ กล่าวคือยอมให้มาตรการทั้งสองประเภทถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของ green box (Rayner, Ingersent and Hine 1993)

ในการเจรจาครั้งนี้ไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิกสำคัญของกลุ่มแครนส์ซึ่งมีส่วนสำคัญในการผลักดันให้มีข้อยุติในเรื่องข้อตกลงสินค้าเกษตร จุดยืนของฝ่ายไทยคือสินค้าเกษตรควรมีการค้าเสรี เพราะฝ่ายไทย (โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงเกษตรฯ) เชื่อว่าไทยจะได้ประโยชน์จากการค้าเสรีเนื่องจากไทยเป็นผู้ส่งออก

ข้าวน้ำตาล ข้าวโพด ไม้ มันสำปะหลัง ฯลฯ แต่สถานการณ์ในขณะนี้เริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากภาพเมื่อ 3-4 ปีก่อน ขณะนี้ไทยกลายเป็นผู้นำเข้าข้าวโพด และการส่งออกไม้ก็เริ่มมีจำนวนลดลง เพราะผู้ส่งออกรายใหญ่ของไทยย้ายฐานการผลิตไปยังจีนแดง

วัตถุประสงค์ ดังนั้นคำถามสำคัญของงานวิจัยนี้คือ การที่ไทยตั้งความหวังไว้สูงว่าการเป็นสมาชิกกลุ่มแครนส์และการปฏิรูปการค้าสินค้าเกษตร จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศมากจริงดังที่หวังไว้หรือไม่ การตอบคำถามนี้จะต้องศึกษาเนื้อหาของรายละเอียดของข้อตกลงสินค้าเกษตร และตารางข้อเสนอเรื่องสินค้าเกษตรของประเทศต่างๆ และศึกษาต่างๆข้อตกลงดังกล่าวจะมีผลต่อสินค้าเกษตรชนิดใดบ้าง คำถามอีกข้อหนึ่งคือ ภายหลังจากข้อตกลงสินค้าเกษตรมีผลบังคับใช้การอุดหนุนภาคการเกษตรของไทยที่ไม่ผิดข้อตกลงสินค้าการเกษตร จะต้องมียุทธศาสตร์อย่างไร คำถามข้อสามคือ ไทยมีพันธมิตรอย่างไรที่จะต้องยอมให้มีการนำเข้าสินค้าเกษตรอย่างเสรีขึ้น และคำถามสุดท้ายคือ ข้อตกลงด้าน Sanitary and Phytosanitary จะช่วยให้การค้าสินค้าเกษตรมีการแข่งขันมากขึ้นหรือไม่

วิธีการวิจัย งานส่วนแรกจะเป็นการประมวลผลของการเจรจาเรื่องสินค้าเกษตรในการเจรจารอบอุรุกวัยจากข้อเขียนทางวิชาการที่ผ่านมา โดยจะเน้นประเด็นเรื่องสาเหตุที่ภาคเกษตรถูกบรรจุเข้ามาเป็นหัวข้อเจรจาสำคัญของการเจรจารอบอุรุกวัย จุดยืนของกลุ่มสำรอง 3 กลุ่ม ได้แก่ สหรัฐอเมริกาประชาคมยุโรป และกลุ่มแครนส์ และความสำคัญทางเศรษฐกิจและการเมืองของข้อตกลงสินค้าเกษตร งานส่วนแรกนี้จะเป็นการรวบรวมและสรุปผลการศึกษาวิจัยทั้งในต่างประเทศ และในประเทศไทย

งานส่วนที่สองจะวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจของข้อตกลงสินค้าเกษตรต่อภาคการเกษตรของไทย โดยจะใช้การวิเคราะห์แบบดุลยภาพบางส่วน (partial equilibrium) ทั้งนี้เพราะแต่ละประเทศมีนโยบายต่อสินค้าเกษตรที่แตกต่างกัน และลักษณะของภาคการเกษตรก็แตกต่างกันด้วย ข้อแตกต่างเหล่านี้มีมากมายเกินกว่าที่จะนำมาวิเคราะห์ด้วยแบบจำลองดุลยภาพทั่วไปได้ การจะเข้าใจผลกระทบต่อภาคการเกษตรของไทยเราจะต้องทราบข้อแตกต่างดังกล่าวให้มากที่สุดก่อน เช่น การที่ญี่ปุ่นเปิดตลาดข้าวยอมให้มีการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศร้อยละ 3 ของปริมาณการบริโภคในปีแรกที่ข้อตกลงสินค้าเกษตรมีผลบังคับใช้ จะส่งผลให้ไทยขายข้าวให้ญี่ปุ่นได้เพียงใดขึ้นกับปัจจัย 2 ตัวคือ รสนิยมของคนญี่ปุ่น (ซึ่งนิยมข้าว Japonica) ที่คนญี่ปุ่นชอบ เป็นต้น การศึกษาจะเริ่มจากการพิจารณาเนื้อหาของข้อเสนอการเปิดตลาดสินค้าเกษตรของประเทศคู่ค้าสำคัญของไทย นโยบายต่อภาคการเกษตรของประเทศเหล่านั้น จากนั้นจึงพิจารณาผลกระทบของข้อตกลงสินค้าเกษตรต่อราคาสินค้าเกษตรในตลาดโลก (ซึ่งขึ้นกับลักษณะของตลาดสินค้าเกษตร) และโอกาสที่ไทยจะส่งสินค้าเกษตรได้มากขึ้น

นอกจากนั้น เราจะเสริมการวิเคราะห์ดังกล่าวด้วยผลการวิเคราะห์แบบดุลยภาพทั่วไป จากงานศึกษาอื่นๆทั้งในประเทศไทย และงานในต่างประเทศผลการศึกษาของงานเหล่านี้จะเป็นภาพรวมของผลกระทบของข้อตกลงสินค้าเกษตรต่อสวัสดิการของกลุ่มประเทศต่างๆทั่วโลก และผลกระทบอย่างหยابๆใน

ระยะสั้น (2 - 3 ปี) ต่อเศรษฐกิจไทย งานเหล่านี้ได้แก่ งานของ Roningen and Dixit 1989 งานของ Tyers and Anderson 1988 งานแบบจำลอง CGE ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรร่วมกับ Australian National University

ผลกระทบที่กล่าวถึงข้างต้นนี้เป็นผลกระทบในระยะสั้น ส่วนผลกระทบเชิงพลวัตต่อภาคการเกษตรในระยะยาวจะต้องใช้แบบจำลองเศรษฐกิจมิติซึ่งพัฒนาขึ้นโดย ดร.อัมมาร สยามวาลา และ ดร.ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ ฝ่ายแผนงานเศรษฐกิจรายสาขา สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย แบบจำลองนี้พัฒนาขึ้นมาตั้งแต่ปี 2534 และได้รับการปรับปรุงให้ข้อมูลทันสมัยตลอดเวลา

งานส่วนที่สาม คือ การพิจารณาข้อเสนอในการเปิดตลาดของไทยว่ามีลักษณะอย่างไร และจะมีผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรม ตลอดจนความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรไทยอย่างไรบ้าง

สินค้าเกษตรสำคัญที่จะศึกษาในงานส่วนที่หนึ่งถึงสาม ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ข้าวโพด และอาหารสัตว์ น้ำตาล ถั่วเหลือง การเลี้ยงสัตว์ การประมง การทำฟาร์มสัตว์น้ำ ผลไม้ และนม เป็นต้น

งานส่วนสุดท้ายจะเป็นการศึกษาผลกระทบของข้อตกลงด้าน Sanitary and Phytosanitary Regulations ว่าจะทำให้อุปสรรคต่อการส่งออกและการนำเข้าสินค้าเกษตรของไทยลดลงได้มากน้อยเพียงใด

ในการศึกษาค้างนี้จะต้องทราบข้อมูลดังนี้ (ก) อัตราภาษีใหม่ของสินค้าเกษตรที่ศึกษาที่ประเทศคู่ค้าสำคัญ (หรือประเทศคู่แข่งสำคัญ) ของไทยเสนอต่อ GATT (ข) ข้อเสนอการเปิดตลาดและอัตราภาษีนำเข้าสินค้าเกษตรของประเทศคู่ค้าและประเทศคู่แข่งของไทย (ค) การลดการอุดหนุนสินค้าเกษตรที่ศึกษาของประเทศต่างๆ (ง) ปริมาณการส่งออก (หรือนำเข้า) ของสินค้าเกษตรที่ศึกษาของไทย จำแนกตามประเทศผู้นำเข้า (จ) นโยบายการเกษตรของประเทศต่างๆ เป็นต้น

ผู้วิจัย ดร. นิพนธ์ พัวพงศกร

ผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานเศรษฐกิจรายสาขา

งบประมาณ 426,000 บาท (ดูรายละเอียดในหัวข้อที่ 5)

2.4 ผลกระทบต่อตลาดโทรคมนาคม

แม้ว่าในตอนต้น การบรรจุหัวข้อเรื่องตลาดบริการเข้าสู่การเจรจาในการเจรจารอบอุรุกวัยจะมีเสียงคัดค้านมาก แต่ต่อมาประเทศส่วนใหญ่ต่างมองเห็นประโยชน์จากการมีกติกาเกี่ยวกับมาตรการด้านการค้า และการลงทุนในตลาดบริการ

ร่างกรมสารข้อตกลงเรื่องการค้าในภาคบริการ (Draft General Agreement on Trade in Services หรือ GATS) มีสาระสำคัญ 3 ประเด็น ได้แก่ (1) แนวคิดทั่วไป หลักการและกติกาที่เกี่ยวกับมาตรการต่างๆ ที่มี ผลกระทบต่อการค้าในภาคบริการ (2) ข้อผูกพันเฉพาะที่ประเทศต่างๆแสดงความประสงค์จะยอมเปิดตลาดภาคบริการ (หรือสาขาย่อยของภาคบริการ) ของตน ภายใต้เงื่อนไขต่างๆ และ (3) ภาควงกที่กำหนดข้อพิจารณาพิเศษ และข้อยกเว้นจากการผูกพันตามหลักชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง (MFN)

ตลาดบริการมีลักษณะพิเศษคือ ผู้ขายต้องอยู่ใกล้ผู้ซื้อ¹ แต่ประเทศที่เป็นภาคีของแกตต์จะต้องทำตารางแสดงประเภทบริการที่เปิดเสรีและวิธีการซื้อขายบริการเหล่านั้น ลักษณะพิเศษอีกประการหนึ่งคือ ถ้าหากบริษัทต่างชาติและบริษัทในประเทศอยู่ภายใต้กฎการควบคุมเดียวกัน ชัดความสามารถในการแข่งขันจะลดลง

ข้อผูกพันสำคัญภายใต้ ร่างกรมสารข้อตกลงเรื่องการค้าในภาคบริการมี 3 ประการคือ (1) ผู้ขายบริการ ทุกชาติต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน (MFN) (2) การเปิดตลาด² และ (3) การปฏิบัติเยี่ยงชาติเดียวกัน³ (national treatment) ข้อผูกพันสองข้อหลังนี้ปรากฏอยู่ในตารางรายการประเภทบริการที่ประเทศคู่สัญญานำเสนอต่อแกตต์ ตารางดังกล่าวจะประกอบด้วยรายการสินค้าบริการที่ประเทศคู่สัญญา ยอมเปิดตลาด (เรียกว่า positive list) และเงื่อนไขหรือข้อยกเว้นต่างๆ (negative list) ดังนั้นข้อผูกพันการเปิดตลาดและการปฏิบัติเยี่ยงชาติเดียวกันของแต่ละประเทศ และของสินค้าบริการแต่ละชนิดจึงแตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะลักษณะพิเศษของตลาดบริการดังกล่าวแล้วข้างต้น การศึกษาครั้งนี้จึงตัดสินใจเลือกศึกษาเฉพาะสินค้าบริการที่สำคัญเพียง 2 ชนิด คือตลาดโทรคมนาคม และตลาดการประกันภัยและการประกันชีวิตเท่านั้น

¹ ตามข้อตกลง GATS วิธีการขายบริการมี 4 วิธี ได้แก่ (1) การขายบริการข้ามแดนโดยผู้ซื้อ-ผู้ขายไม่ต้องเดินทางข้ามประเทศ (2) ผู้บริโภคเดินทางไปซื้อบริการจากผู้ขาย (3) ผู้ขายให้บริการผ่านบริษัทในประเทศของผู้ซื้อ และ (4) การให้บริการโดยผู้ซื้อผู้ขายอาจเคลื่อนย้ายที่เพียงชั่วคราว (ดู Sampson and Snape 1945)

² ข้อผูกพันเรื่องการเปิดตลาดจะระบุมาตรการที่ต้องห้าม เช่น การจำกัดจำนวนบริษัทในแต่ละอุตสาหกรรม และ มาตรการที่ประเทศภาคียังปรารถนาจะดำรงไว้ชั่วคราว

³ การปฏิบัติเยี่ยงชาติเดียวกัน มีข้อแตกต่างจากมาตรา 3 ของแกตต์ ทั้งนี้เพราะลักษณะพิเศษของตลาดบริการ ภายใต้กรมสารข้อตกลงเรื่องภาคบริการ บริษัทต่างชาติอาจได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกันหรือแตกต่างจากบริษัทท้องถิ่นได้ ทั้งนี้เพราะข้อเท็จจริงที่ว่าบางครั้งการปฏิบัติที่เหมือนกันอาจทำให้ฐานะการแข่งขันของบริษัทต่างชาติเลวลงได้ เช่น การที่บริษัทประกันต่างชาติต้องดำรงเงินทุนสำรองเช่นเดียวกับบริษัทในประเทศ

การที่เราเลือกศึกษาตลาดโทรคมนาคม เพราะในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาตลาดนี้เป็นอุตสาหกรรมที่เติบโตเร็วที่สุดสาขาหนึ่งทั้งในระบบเศรษฐกิจไทย และเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เนื่องจากการโทรคมนาคมครอบคลุมบริการต่าง ๆ มากมาย ตั้งแต่โทรศัพท์ โทรสาร เทเล็กซ์ conference calling video conference การส่งข้อมูล dedicated digital circuits ISDN ฯลฯ นอกจากนี้ในปัจจุบัน มีการเชื่อมโยงการโทรคมนาคมเข้ากับการบริการคอมพิวเตอร์ และ โทรทัศน์ ทำให้บริการของอุตสาหกรรมโทรคมนาคมเริ่มหลากหลายขึ้น เช่น ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อมโยงกัน ระบบการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ การแลกเปลี่ยนข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์ และเหตุผลประการสุดท้ายคือ การให้บริการโทรคมนาคมส่วนใหญ่จะกระจุกตัวในประเทศที่พัฒนาแล้ว

วัตถุประสงค์ของการศึกษาเรื่องผลกระทบต่อตลาดโทรคมนาคม มีดังนี้ ประการแรก จะศึกษารายละเอียดของข้อตกลงเรื่องการค้าบริการ โดยเน้นข้อตกลงเรื่องโทรคมนาคม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเทศกำลังพัฒนา และพิจารณาว่าประเทศไทยผูกพันที่จะเปิดตลาดมากน้อยเพียงไร เพราะเหตุใด ประการที่สอง ศึกษาผลกระทบทางตรงและทางอ้อมของการเปิดตลาดโทรคมนาคม ผลกระทบโดยตรงคือผลต่อดุลการค้าและดุลการชำระเงิน ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันมีบริษัทผู้ให้บริการในโลกนี้จำนวนน้อยราย และบริษัทส่วนใหญ่อยู่ในอังกฤษ ไอร์แลนด์เหนือ และสหรัฐอเมริกา ส่วนการศึกษผลกระทบทางอ้อม คือ ผลต่อขีดความสามารถในการแข่งขันและการส่งออกทั้งนี้เพราะการสื่อสารคมนาคมย่อมทำให้ต้นทุนธุรกรรม (transaction cost) ของการทำธุรกิจลดลง นอกจากนั้นผู้ซื้อผู้ขายยังมีโอกาสได้ข้อมูลที่รวดเร็วและทันสมัยกว่าคู่แข่งอีกด้วย วัตถุประสงค์ประการที่สาม คือการศึกษผลกระทบต่อการคุ้มครองที่รัฐให้แก่ดาวเทียมไทยคม ตลอดจนผลต่อการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ และประการสุดท้ายคือการให้ข้อเสนอแนะต่อการปรับเปลี่ยนนโยบายปลดแอก (liberalizing) ธุรกรรมโทรคมนาคมที่ทำให้ผู้ประกอบการไทยสามารถแข่งขันกับบริษัทต่างชาติได้โดยไม่ต้องได้รับการคุ้มครองตลอดไป

วิธีการศึกษา

เริ่มจากการพิจารณารายละเอียดของข้อผูกพันการเปิดตลาดของไทยว่าจะทำให้มีบริษัทต่างชาติเข้ามาลงทุนประกอบกิจกรรมโทรคมนาคมทุกรูปแบบในประเทศไทยเป็นมูลค่าเท่าไร มีรายได้จำนวนเท่าไร ข้อมูลนี้จะช่วยให้สามารถประมาณการกระแสรายได้ที่ต้องส่งออกนอกประเทศ ตลอดจนมูลค่าของสินค้าทุนที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ส่วนการประเมินผลกระทบทางอ้อมต่อขีดความสามารถในการแข่งขันและการส่งออกจะใช้วิธีสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจส่งออกที่จะได้รับผลกระทบจากการเปิดตลาดโทรคมนาคม

สำหรับการศึกษาเรื่องผลกระทบต่อการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ จะต้องศึกษากฎหมายและระเบียบของกรมไปรษณีย์โทรเลข การสื่อสารแห่งประเทศไทย องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ตลอดจนลักษณะโครงสร้างพฤติกรรม และผลปฏิบัติการของอุตสาหกรรมการโทรคมนาคมในประเทศไทย จากนั้นจะศึกษาบทเรียนของการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในต่างประเทศประกอบ โดยเน้นการแปรรูปรัฐวิสาหกิจด้านโทรคมนาคม

ผู้วิจัย : ดร. นิตย จันทรมังคละศรี

ผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

งบประมาณ 355,000 บาท (ดูรายละเอียดในหัวข้อที่ 5)

2.5 ผลกระทบต่อตลาดการประกันภัย และประกันชีวิต

บริการของกิจการประกันภัย ประกอบด้วย กรมธรรม์การประกันชีวิต และกรมธรรม์การประกันภัย ที่บริษัทประกันขายให้ผู้เอาประกัน นอกจากนั้นยังมีบริการอีกประเภทหนึ่งคือ การประกันต่อ (reinsurance services) ระหว่างบริษัทผู้ขายประกันแบบขายปลีกกับบริษัทประกันขนาดใหญ่

การประกันภัยเป็นสถาบันการเงินที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงของระบบการเงินในประเทศ เพราะเป็นแหล่งระดมเงินทุนระยะยาว รัฐบาลจึงมีมาตรการควบคุมกิจการประกันภัย ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา กระแสโลกาภิวัตน์ผลักดันให้ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ดำเนินนโยบายการเงินแบบเสรี โดยลดมาตรการคุ้มครองและควบคุมสถาบันการเงิน เพื่อให้สามารถแข่งขันได้มากขึ้น แต่เนื่องจากสถาบันประกันภัยมิได้อยู่ภายใต้การควบคุมของธนาคารแห่งประเทศไทย แต่อยู่ภายใต้การควบคุมของกระทรวงพาณิชย์ จึงยังไม่มี การปฏิรูปตลาดการประกันภัย ทั้งๆที่ตลาดนี้เป็นตลาดเงินทุนระยะยาวที่สำคัญที่สุดตลาดหนึ่ง ดังนั้นข้อ ตกลงเรื่องบริการที่กำหนดให้ภาคของภาครัฐต้องเปิดตลาดบริการของตน ย่อมจะส่งผลกระทบอย่างรุนแรง ต่อตลาดการประกันภัยในประเทศ เพราะบริษัทประกันภัยของไทยยังมีโครงสร้างและลักษณะการทำงานที่ ยังขาดประสิทธิภาพ จึงยังไม่สามารถแข่งขันกับบริษัทประกันภัยจากประเทศพัฒนาได้ บริการต่างๆของ บริษัทประกันภัยของไทยก็ยังมีน้อยประเภทและไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ผลกระทบประการที่สองคือ การที่รัฐไม่สามารถควบคุมบริษัทประกันภัยต่างชาติได้เหมือนกับบริษัทไทย อาจมีผลเสียหายต่อระบบ เศรษฐกิจและการเงินได้ เช่น หากบริษัทประกันภัยต่างชาติ (บริษัทแม่ในต่างประเทศ) ล้มละลาย ผู้เอา ประกันในประเทศไทยก็จะเกิดความเสียหายได้ เป็นต้น ประการที่สาม การเปิดให้บริษัทประกันภัยต่างชาติ เข้ามาทำธุรกิจในประเทศ ย่อมหมายความว่าเราต้องยอมให้ผู้บริหารชาวต่างชาติเข้ามาทำงานในประเทศ ไทยด้วย แต่อย่างไรก็ตาม การเปิดตลาดประกันภัยก็มีข้อดีเช่นกัน ประการแรก การมีบริษัทต่างชาติเข้ามา ลงทุนเพิ่มขึ้น จะทำให้มีการจ้างงาน โดยเฉพาะการจ้างแรงงานที่มีการศึกษาเพิ่มขึ้น ประการที่สอง ถ้าหาก บริษัทประกันภัยต่างชาติมีประสิทธิภาพสูงกว่าบริษัทไทย ราคาค่ากรมธรรม์ก็จะถูกลง ผู้ที่จะได้รับประโยชน์ คือ ผู้ประกันชีวิต และธุรกิจต่างๆที่ต้องซื้อกรมธรรม์ประกันภัยทุกชนิด เมื่อต้นทุนการทำธุรกิจลดลง สินค้า ของไทยก็จะสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นๆได้มากขึ้น ประการที่สาม การลงทุนของบริษัทประกันภัยต่างชาติ จะทำให้คนไทยมีโอกาสเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ (เกี่ยวกับการประกันภัย) ซึ่งในที่สุดจะเป็นประโยชน์ต่อ บริษัทประกันภัยของไทย

โจทย์ ดังนั้นคำถามสำคัญของงานวิจัยชิ้นนี้มีดังนี้ ประการแรกในปัจจุบัน โครงสร้างของตลาด การประกันภัยและกฎระเบียบการควบคุมกิจการประกันภัยเป็นอย่างไร ปัจจุบันทั้งสองนี้มีผลกระทบต่อ พฤติกรรม และราคาค่ากรมธรรม์ประกันภัยหรือไม่ ประการที่สองการเปิดตลาดประกันภัยจะมีผลกระทบ อย่างไรต่อตลาดประกันภัยในประเทศไทย และ ประการที่สาม ถ้าหากจะบรรเทาผลกระทบทางลบต่อธุรกิจ ประกันภัยของไทย รัฐควรมีนโยบายผ่อนคลายการควบคุมกิจการประกันภัย (deregulation and liberalization

policy) อย่างไร และการเปิดตลาดประกันภัยให้ต่างชาติเข้ามาประกอบการควรมีการควบคุมในลักษณะเช่นใด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การควบคุมเงินทุนสำรอง การควบคุมจำนวนบริษัท สัดส่วนผู้ถือหุ้นต่างชาติ ตลอดจนการจำกัดประเภทของธุรกิจเป็นต้น ในระยะต้นรัฐควรมีมาตรการคุ้มกัน (safeguard) อย่างไรเพื่อมิให้เกิดผล กระทบทางลบอย่างรุนแรงต่อบริษัทประกันภัยในประเทศ

วิธีการศึกษา นอกจากการศึกษา กฎข้อบังคับธุรกิจประกันภัยในประเทศ และข้อเสนอเรื่องการเปิดตลาดประกันภัยของรัฐบาลไทยแล้ว เราจะต้องศึกษาขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจประกันภัยของไทย ตลอดจนโครงสร้าง และพฤติกรรมของตลาดประกันภัยก่อน (Industrial organization approach) นอกจากนี้จะต้องศึกษาลักษณะของธุรกิจประกันภัยในประเทศพัฒนา เพื่อให้เข้าใจขีดความสามารถในการแข่งขันของบริษัทประกันภัยขนาดใหญ่ในต่างประเทศ หลังจากนั้นจึงจะเป็นการศึกษบทเรียนของประเทศต่างๆที่มีการผ่อนคลายการควบคุม ธุรกิจประกันภัย ดังนั้นวิธีการศึกษาที่สำคัญคือ การใช้แนวทางการศึกษาแบบ industrial organization ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจประกันภัย และข้าราชการที่ควบคุมธุรกิจประกันภัยตลอดจนการศึกษาจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ

ผู้วิจัย ดร. นริศ ชัยสูตร

คณะเศรษฐศาสตร์ มธ

งบประมาณ 355,000 (ดูรายละเอียดในหัวข้อที่ 5)

2.6 ผลกระทบต่อตลาดสิ่งทอ เสื้อผ้าและรองเท้า

ตลอดระยะเวลา คือศตวรรษที่ผ่านมาการค้าสิ่งทอของโลก อยู่ภายใต้ข้อจำกัดทางการค้าอย่างต่อเนื่อง โดยประเทศพัฒนาแล้ว เช่น สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และประเทศอื่นๆเป็นประเทศที่จำกัดการนำเข้าจากประเทศผู้ส่งออกประมาณเกือบ 40 ประเทศ ซึ่งมักจะเป็นประเทศกำลังพัฒนา (เดิมมี 8 ประเทศ) การค้าสิ่งทอของโลกอยู่ภายใต้ข้อจำกัดการค้าที่เรียกว่า Multifibre Arrangement หรือ MFA โดยที่ประเทศส่งออกและนำเข้าจะเข้ามาเป็นสมาชิกภาคี MFA ประเทศสมาชิกเหล่านั้น ถ้าเป็นผู้ส่งออกจะถือว่าเป็นผู้ที่สมัครใจในการจำกัดปริมาณการส่งออกสิ่งทอไปยังประเทศภาคีที่มีเป็นประเทศพัฒนาแล้ว สาเหตุที่การส่งออกมีการกำหนดโควตาส่งออกได้ทั้งที่เป็นสินค้าอุตสาหกรรมและนำเข้าจะอยู่ภายใต้กติกาของ GATT เพราะสหรัฐอเมริกาได้ดึงเอาสินค้าสิ่งทอออกจาก GATT และให้การค้าสิ่งทออยู่ภายใต้ MFA ซึ่งเป็นภาคี ที่อยู่ภายใต้ GATT เช่นกัน หลังจากที่ประเทศต่างๆเข้ามาเป็นภาคี MFA แล้วจะมีการทำการตกลงสองฝ่าย (Bilateral Agreement) ซึ่งเป็นรายละเอียดในการกำหนดโควตาเป็นรายประเทศระหว่างประเทศผู้ส่งออกและประเทศนำเข้า MFA มีอายุคราวละประมาณ 2-4 ปี และอาจขึ้นกับการต่อรองได้ เป็นต้น ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2518 เป็นต้น มามีข้อตกลง MFA รวม 4 ระยะคือ MFA I - MFA IV

การที่ประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นผู้ส่งออกเข้าเป็นสมาชิก MFA เพื่อจำกัดปริมาณการส่งออกนั้นมีเหตุผลแตกต่างกัน กล่าวคือ สำหรับประเทศที่มีความสามารถในการแข่งขันสูงและเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่เข้าเป็นสมาชิก MFA เพื่อรักษาตลาดส่งออก ไม่เช่นนั้น ตนจะถูกเก็บภาษีนำเข้า ในอัตราสูงจนไม่สามารถจะส่งออกได้ นอกจากนี้แล้วประเทศเหล่านี้ยังได้รับ Quota Rents ที่เกิดขึ้นจากโควตาในลักษณะสมัครใจ (Voluntary Export Restrictions หรือ VERs) โดยประเทศผู้ส่งออกเป็นผู้จัดสรรโควตาเอง และยิ่งไปกว่านั้น หากประเทศเหล่านี้ต้องการเพิ่มมูลค่าการส่งออก ก็สามารถทำได้โดยการเพิ่มคุณภาพสินค้า (Upgrading) เนื่องจากโควตา MFA เป็นการจำกัดปริมาณการส่งออก ไม่ใช่มูลค่า ส่วนประเทศที่ยังไม่มีความสามารถในการแข่งขันสูงนั้น ก็มีโอกาสในการส่งออกไปยังประเทศที่มีโควตา เพราะประเทศที่มีความสามารถในการแข่งขันสูง ถูกจำกัดปริมาณการส่งออก

ในกรณีของประเทศไทยนั้นได้เข้าเป็นสมาชิก MFA ตั้งแต่ระยะเริ่มต้นในปีพ.ศ. 2518 โดยในระยะแรกนี้ อุตสาหกรรมสิ่งทอ และเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มไทย ได้รับประโยชน์เนื่องจากในระยะนั้น การเป็นสมาชิก MFA เปิดโอกาสให้ไทยสามารถส่งออกไปยังประเทศนำเข้าที่สำคัญได้ ส่วนประเทศญี่ปุ่น และประเทศอุตสาหกรรมใหม่ เช่น ไต้หวัน เกาหลีใต้ และฮ่องกง เป็นประเทศที่มีความสามารถในการแข่งขันสูง แต่หลังจากที่มีการขยายการส่งออกมากขึ้นและประเทศเหล่านั้น เริ่มมีความสามารถในการแข่งขันสูงลดลง เพราะค่าจ้างแรงงานที่สูงขึ้น และค่าเงินสูงขึ้น การมีโควตาทำให้ประเทศเหล่านี้สามารถคงสภาพความเป็นประเทศส่งออกต่อไปได้ เพราะฐานโควตาที่เคยได้รับนี้มีปริมาณมาก และค่าเช่าทางเศรษฐกิจบางส่วน ก็สามารถชดเชยกับต้นทุนที่สูงขึ้นได้ ในขณะเดียวกันประเทศที่มีความสามารถในการส่งออกสูงขึ้น เช่น

ประเทศไทย ก็ไม่สามารถขยายปริมาณส่งออกได้ เพราะติดโควต้าเนื่องจากฐานโควต้าที่เคยได้รับมีปริมาณต่ำจึงทำให้ต้องขยายการส่งออกไปยังตลาดนอกโควต้า ซึ่งมีราคาต่ำกว่าการส่งออกไปยังตลาดโควต้า

จากการเจรจาของ GATT ในรอบอุรุกวัย ทำให้โฉมหน้าการค้าสิ่งทอของโลกเริ่มเปลี่ยนไป เนื่องจากข้อตกลงของการเจรจาในรอบนี้มีการกำหนดระยะเวลาที่แน่ชัด (10 ปี) ในการนำเอาสิ่งทอเข้าสู่อุตสาหกรรม GATT และยกเลิก MFA โดยใช้การเพิ่มโควต้าในแต่ละปีให้สูงขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งเมื่อใกล้กับปีที่ 10 ปริมาณโควต้าส่งออกของแต่ละประเทศได้รับจะมีปริมาณสูงมากจนเกือบจะเรียกได้ว่า ไม่มีการกีดกันทางการค้าเหลืออยู่ นอกจากภาษีนำเข้าในอัตราปกติ (Most Favoured Nations) แนวทางการเพิ่มโควต่านำเข้าเพื่อนำ สินค้าสิ่งทอกลับเข้าสู่ GATT แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ระยะแรกมีระยะเวลา 3 ปี (ปีคศ 1995-1997) โควต่านำเข้าจะเพิ่มสูงในปีละ 16% จากฐานโควต้าคศ 1994 ระยะที่สองมีระยะเวลา 4 ปี (ปีคศ 1998-2001) โควต่านำเข้าจะสูงขึ้น เป็นปีละ 25% ระยะสุดท้าย มีระยะเวลา 3 ปี (ปีคศ. 2002-2004) โควต่านำเข้าจะสูงขึ้นเป็นปีละ 27% ซึ่งถ้าคำนวณจากฐานโควต้าปี 1994 และระยะสิ้นสุดช่วง 3 ปีแรก ปริมาณการนำเข้าสูงจะเท่ากับ 15 เท่าของปริมาณนำเข้าปี คศ 1994 และระยะสิ้นสุดของช่วงมีที่ 7 ปริมาณนำเข้าจะสูงกว่า 4 เท่าและในปีสุดท้าย ปริมาณนำเข้าจะสูงขึ้นประมาณ 78 เท่าของปริมาณส่งออกในปี 1994 ซึ่งจะเห็นได้ว่าโควต่านำเข้าที่ประเทศพัฒนาแล้วให้กับประเทศส่งออกที่เป็นประเทศกำลังพัฒนานั้นสูงขึ้น จนเสมือนว่ามีการค้าเสรีในระยะเวลา 3-4 ปีสุดท้ายของ MFA

ดังนั้นการแข่งขันการค้าสิ่งทอในตลาดโลกจะเปลี่ยนไป ทั้งนี้เพราะการแข่งขันจะสูงขึ้นมาก ประเทศที่มีความสามารถในการแข่งขันสูงจะสามารถขยายการส่งออกได้มาก ราคาสินค้าสิ่งทอในตลาดโลกควรลดต่ำลงเพราะการค้าสิ่งทอของโลกส่วนใหญ่จะอยู่ภายใต้ระบบโควต้าเป็นระยะเวลานาน ค่าเช่าทางเศรษฐกิจที่เกิดจากโควต้าจะค่อยๆ ลดลงและจะหมดไปในที่สุด ประเทศที่ขยายการส่งออกไม่ได้เนื่องจากติดโควตาก็ควรจะหันมาส่งออกไปยังประเทศที่เคยใช้ระบบโควต้ามามากขึ้น นโยบายต่างๆ ของประเทศผู้ส่งออกจะต้องเอื้ออำนวยให้สามารถแข่งขันกับประเทศต่างๆ ได้ การประเมินศักยภาพในการแข่งขันจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ในการแข่งขัน

วัตถุประสงค์ วัตถุประสงค์หลักของการศึกษา ในส่วนนี้คือ การศึกษาถึงผลกระทบของข้อตกลง GATT ต่ออุตสาหกรรมสิ่งทอ โดย (1) ศึกษาถึงรายละเอียดข้อตกลงต่างๆ เพราะอาจมีข้อยกเว้นบางมาตราที่อาจทำให้ กระบวนการนำเข้าสิ่งทอเข้า GATT นั้นล่าช้าลงได้ เพราะอาจเปิดโอกาสให้ประเทศพัฒนาแล้ว (ประเทศนำเข้า) ชลอการเปิดเสรีสิ่งทอได้

(2) ศึกษาถึงผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้าสิ่งทอที่มีต่อราคา ปริมาณการนำเข้า(ส่งออก)ของแต่ละประเทศรวมทั้งการคำนวณถึงผลกระทบต่อค่าเช่าทางเศรษฐกิจที่เคยได้รับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีของประเทศไทย ซึ่งในระยะ 5 - 6 ปีที่ผ่านมาจะต้องส่งออกในตลาดนอกโควต้า ซึ่งราคาถูกกดลงให้ต่ำกว่า

ตลาดโควต้าและก่อให้เกิดผลทางด้านลบ ต่อ welfare ของประเทศ เมื่อสภาวะแวดล้อมทางการค้าของโลกเปลี่ยนไป

(3) ศึกษาถึงศักยภาพในการแข่งขันของสินค้าสิ่งทอของไทยว่า หากมีการเปิดตลาดแล้ว จะทำให้มีการขยายการส่งออกได้หรือไม่ ความสามารถในการแข่งขันของไทย เมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่ง เช่น ประเทศอินโดนีเซีย และ จีน เป็นอย่างไร

(4) วิเคราะห์นโยบายของรัฐและนำเสนอนโยบายที่จะช่วยให้อุตสาหกรรมนี้มีความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

วิธีการศึกษา การศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจ จะใช้แบบจำลองที่เป็นการวิเคราะห์ดุลยภาพเฉพาะส่วน (Partial Equilibrium Model) เป็นหลัก และในส่วนนี้จะกล่าวถึง การแบ่งค่าเช่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นระหว่างประเทศนำเข้าและส่งออก ทั้งนี้เพราะ Quota Rents นั้น ส่วนหนึ่งอาจตกไปอยู่กับประเทศนำเข้าบ้างเพราะ ความไม่สมบูรณ์ของตลาด (Imperfect Market) ที่มีจำนวนผู้ซื้อน้อยกว่าผู้ขาย (ดูวิธีการศึกษาของ Martin and Suphachalasai 1991)

ผู้วิจัย ดร ศุภิช ศุภัชลาศัย

คณะเศรษฐศาสตร์ มธ

งบประมาณ 355,000 บาท (ดูรายละเอียดในหัวข้อที่ 5)

2.7 ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

รอบอุรุกวัยเป็นการเจรจาของแกตต์รอบแรกที่มีข้อตกลงว่าด้วยการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ นักเจรจา และรวมทั้งแกตต์เองสรุปว่า เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการค้ากับสิ่งแวดล้อมจะเป็นประเด็นทางการเมืองและการค้าที่ใหญ่ที่สุดประเด็นหนึ่งในอนาคต

กลุ่มที่รณรงค์เพื่อพิทักษ์สิ่งแวดล้อมมักจะกล่าวหาว่า การค้าเสรี กติกาของแกตต์ และข้อตกลงใหม่ของรอบอุรุกวัย เป็นการส่งเสริมให้ภาคธุรกิจทำลายสิ่งแวดล้อม ด้วยเหตุผลหลักๆคือ

- เพราะกติกการค้าเสรีของแกตต์ไม่เปิดโอกาสให้ประเทศภาคีกีดกันสินค้าที่เกิดจากการทำลายสิ่งแวดล้อม
- เพราะข้อตกลงรอบอุรุกวัยให้ประโยชน์มากที่สุดแก่บริษัทข้ามชาติ (Raghavan, 1990) ซึ่งใช้อำนาจเงินทำลายสิ่งแวดล้อม และ
- เพราะการลดการอุดหนุนการเกษตรเป็นการส่งเสริมวิธีการผลิตที่ใช้สารเคมี ส่งเสริมการทำลายป่า และเป็นการผลิตที่ต้องอาศัย economies of scale ซึ่งหมายถึงการผลิตในลักษณะบริษัท ซึ่งให้ประโยชน์แก่บริษัทข้ามชาติเช่นกัน

ทางฝ่ายแกตต์มีรายงานวิจัยโต้แย้งคำกล่าวหาดังกล่าว และชี้ถึงข้อตกลงในรอบอุรุกวัยว่าเป็นการพิสูจน์เจตนาของประเทศภาคีที่จะไม่ให้การการค้าเสรีมีผลในการทำลายสิ่งแวดล้อม

โจทย์ การวิจัยนี้จะวิเคราะห์ว่าในการอภิปรายโต้ตอบกันนี้ใครถูก ใครผิดในประเด็นใดบ้าง และนัยสำหรับประเทศไทย เป็นอย่างไร?

วิธีวิจัย ส่วนแรกจะเป็นการศึกษาประเด็นข้อถกเถียงระหว่างฝ่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกับฝ่ายที่สนับสนุนการค้าเสรี โดยศึกษาจากผลการวิจัยว่ามีหลักฐานสนับสนุนแนวคิดของฝ่ายใดบ้าง การศึกษาจะเน้นประเด็นว่าการค้าเสรีจะมีผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมหรือไม่ และจะมีวิธีอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยไม่กลายเป็นการขัดขวางการค้าเสรีจนเกิดขอบเขตได้อย่างไร จากนั้นถึงถอดนัยของผลการศึกษาต่อประเทศไทย

ส่วนที่สองจะเป็นการศึกษามลกระทบของการส่งออกของไทยต่อสิ่งแวดล้อม ประเด็นที่น่าสนใจคือ อุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกก่อให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมมากกว่าอุตสาหกรรมที่สนองตลาดภายในประเทศหรือไม่ วิธีการศึกษาจะต้องอาศัยกรณีศึกษาอุตสาหกรรม 2 ประเภท ได้แก่ อุตสาหกรรมที่มีปัญหาสิ่งแวดล้อมมาก กับอุตสาหกรรมมีปัญหาสิ่งแวดล้อมน้อยและใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการการศึกษาจะพยายามบ่งชี้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากอุตสาหกรรม และศึกษาปฏิกิริยาและแรงจูงใจ ของผู้ประกอบการต่อการเปลี่ยนแปลงกติกการค้าของโลกและกติกาเรื่องสิ่งแวดล้อม

นักวิจัย : ดร.มิ่งสรรพ สันติการ และดร.ดิเรก ปัทมาสิริวัฒน์

ผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนักวิจัยอาวุโส

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

งบประมาณ 497,000 บาท (ดูรายละเอียดในหัวข้อที่ 5)

3 ข้อเสนอโครงการวิจัยเรื่องกติกการค้าใหม่ของแอกต์ ข้อเสนอการวิจัยเรื่องกติกการค้าของแอกต์มี 2 เรื่องดังนี้

3.1 มาตรฐานสินค้า (หรืออุปสรรคทางด้านเทคนิคต่อการค้า technical barriers to trade) การตรวจสอบสินค้าก่อนส่งออก (pre-shipment inspection) และการประเมินราคาทางศุลกากร (customs valuation)

อุปสรรคด้านเทคนิคต่อการค้า ประกอบด้วยมาตรการควบคุมด้านเทคนิค (technical regulations) ที่รัฐเป็นผู้กำหนดตรวจสอบ และควบคุม และมาตรฐานสินค้า (non-regulatory standards) ที่วงการค้าภาคเอกชนกำหนดกันขึ้นมาเองด้วยความสมัครใจ ในประเทศที่พัฒนาแล้ว มาตรการควบคุมด้านเทคนิคและมาตรฐานสินค้านั้นมักเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นควบคู่กัน โดยเริ่มจากผู้ผลิตกำหนดมาตรฐานสินค้าของตนขึ้นมาก่อน ต่อมารัฐก็ยอมรับมาตรฐานดังกล่าว ดังนั้นในประเทศพัฒนาแล้ว มาตรการควบคุมด้านเทคนิคและมาตรฐานสินค้าจึงเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานด้านอุตสาหกรรม บทบาทหลักของมาตรฐานสินค้า คือการสื่อสารข้อมูลด้านมาตรฐานของสินค้านั้นระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค เมื่อสินค้านั้นมีมาตรฐาน ก็สามารถผลิตได้ในจำนวนมากทำให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง นอกจากนั้นสินค้าต่างๆอาจใช้ทดแทนกันได้อีกด้วย

แต่เนื่องจากมาตรการควบคุมด้านเทคนิคและมาตรฐานสินค้าของแต่ละประเทศเกิดขึ้นเพื่อสนองผลประโยชน์ของอุตสาหกรรมในประเทศ มาตรฐานสินค้าของประเทศหนึ่งจึงต่างจากอีกประเทศหนึ่ง ทำให้การค้าระหว่างประเทศติดขัดได้ง่าย การค้าระหว่างประเทศจะเพิ่มขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการประสานข้อแตกต่างเหล่านี้ (harmonization)

หลังจากประสบความสำเร็จในการลดภาษีนำเข้าในการเจรจารอบเคนเนดี ปรากฏว่าอุปสรรคทางด้านเทคนิคกลายเป็นตัวขัดขวางการค้าระหว่างประเทศ การเจรจารอบอุรุกวัยครั้งนี้จึงขยายความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้าที่เป็นผลจากการเจรจารอบโตเกียว ให้ชัดเจนขึ้น โดยพยายามก่อให้เกิดความมั่นใจว่ากฎข้อบังคับทางด้านเทคนิค มาตรฐานการทดสอบและระเบียบการรับรองจะไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการค้าโดยไม่จำเป็น และต้องโปร่งใส สาเหตุที่ประเทศภาคีของแอกต์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศกำลังพัฒนา ยินยอมที่จะลดอุปสรรคด้านเทคนิคการค้าลง เพราะในปัจจุบันประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศกลายเป็นผู้ส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมให้กับประเทศพัฒนาแล้ว ประเทศเหล่านี้จึงต้องการให้อุปสรรคการค้าที่มีได้เกิดขึ้นที่ชายแดน (non-border measures) ลดลงเพื่อผลประโยชน์ของตน

ข้อตกลง (หรือประมวล - code) เรื่องมาตรฐานสินค้าไม่ใช้การกำหนดมาตรฐานสินค้าหรือมาตรการควบคุมทางเทคนิค (Stern and Hoekman 1987) แต่เป็นการวางหลักการว่ามาตรฐานสินค้าต้องไม่ใช่อุปสรรคขัดขวางการค้า ทุกประเทศต้องให้การปฏิบัติต่อสินค้านำเข้าเยี่ยงสินค้าในชาติของตน โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ ผู้ผลิตต่างชาติต้องได้ข้อมูลระบบการออกใบอนุญาตของประเทศนำเข้า นอกจากนี้ประเทศกำลังพัฒนาจะได้รับการผ่อนผันในข้อตกลงบางข้อได้ภายในกำหนดระยะเวลาหนึ่ง

การประเมินราคาศุลกากร (customs valuation) เป็นกระบวนการกำหนดราคาสินค้านำเข้าเพื่อตีมูลค่าภาษีอากรขาเข้า กระบวนการประเมินราคานี้อาจกลายเป็นอุปสรรคที่มีใช้ภาษีอากรขาเข้า กระบวนการประเมินราคานี้ อาจกลายเป็นอุปสรรคที่ไม่มีใช้ภาษีนำเข้า (non-tariff barriers) เพราะเจ้าหน้าที่ศุลกากรอาจจัดสินค้าให้อยู่ผิดประเภทจนต้องเสียภาษีนำเข้าอัตราสูง หรือเจ้าหน้าที่อาจประเมินราคานำเข้าสูงกว่าความจริงหรือเอกสารและขั้นตอนการนำเข้ายุ่งยาก สลับซับซ้อนและเสียเวลานาน ข้อตกลงในการเจรจา รอบโตเกียวใช้หลัก 'ราคาซื้อขาย' เป็นเกณฑ์การประเมินราคาสินค้านำเข้า หากไม่มีราคาดังกล่าว ข้อตกลงยินยอมให้มีการกำหนดวิธีการคิดราคาเฉพาะได้ ข้อตกลงนี้มีผลให้ระบบการประเมินราคาศุลกากรมีความเป็นธรรม ง่ายและเหมือนกันทุกประเทศ อย่างไรก็ตาม ความกังวลเรื่องการปลอมใบสั่งซื้อ (invoice) ทำให้ในการเจรจารอบอุรุกวัยครั้งนี้ มีข้อตกลงที่เปิดโอกาสให้ประเทศกำลังพัฒนามีกระบวนการตีราคาที่ยืดหยุ่นขึ้นเช่น สามารถเรียกร้องข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้นำเข้าได้ หากเห็นว่าราคาที่แจ้งนำเข้ายังไม่ถูกต้อง เป็นต้น

ส่วนการตรวจสอบสินค้าก่อนส่งออกนั้นเป็นการจ้างบริษัทเอกชนที่มีความสามารถพิเศษในการตรวจสอบสินค้าที่จะส่งออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตรวจสอบด้านราคา ปริมาณ และคุณภาพของสินค้าตามที่สั่งซื้อ

โจทย์ ดังนั้นโจทย์สำคัญของหัวข้อวิจัยนี้จึงมี 2 ประการคือ ข้อแรก ข้อตกลงใหม่เรื่องมาตรฐานสินค้าจะทำให้ประเทศไทยต้องเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบ การปฏิบัติและการผลิตอย่างไร ผลกระทบจะเป็นอย่างไร โอกาสที่ประเทศผู้นำเข้าจะลดการใช้มาตรฐานสินค้าในการกีดกันการนำเข้ามีมากน้อยเพียงไร

ข้อสอง ข้อตกลงเรื่องการประเมินราคาศุลกากร จะทำให้กรมศุลกากรของไทยเปลี่ยนแปลงวิธีประเมินราคาสินค้าอย่างไร และเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานอย่างไร ผู้นำเข้าในประเทศไทยจะได้รับผลกระทบมากน้อยเพียงใดและการเปลี่ยนแปลงกระบวนการเกี่ยวกับงานศุลกากรในประเทศอื่นจะมีผลอย่างไรต่อการส่งออกของไทย

วิธีการวิจัย การศึกษาเรื่องมาตรฐานสินค้าจะศึกษาจากกรณีของต่างประเทศที่เริ่มต้นใช้มาตรฐานสินค้าเมื่อเร็ว ๆ นี้ว่าประสบปัญหาอย่างไร การกำหนดมาตรฐานสินค้าที่จะเป็นประโยชน์ต่อสินค้าส่งออกจะกระทำได้อย่างไร และในปัจจุบันกฎระเบียบเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าของไทยเป็นอย่างไร แตกต่างจากมาตรฐานของประเทศอุตสาหกรรมใหม่อย่างไร ระบบของไทยมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

ส่วนการศึกษามาตรฐานสินค้าของประเทศไทยผู้นำเข้าจะเลือกศึกษาเฉพาะสินค้าส่งออกสำคัญของไทย ที่ประสบปัญหามาตรฐานสินค้าในประเทศผู้นำเข้า เช่น ของเล่น หรือ อาหารกระป๋อง เป็นต้น โดยจะเลือกศึกษา เฉพาะสินค้าสำคัญ 2 ชนิด และประเทศที่จะศึกษาคือกลุ่มสหภาพยุโรป หรืออาจมีกรณีญี่ปุ่นด้วย

การศึกษาเรื่องการประเมินราคาศุลกากรจะศึกษาจากระบบการประเมินราคาของกรมศุลกากรไทย
เปรียบเทียบกับต่างประเทศ จากนั้นจะศึกษาขั้นตอนการปฏิบัติงานของกรมศุลกากร โดยให้นักวิจัยสวมบทบาทของ shipping ในการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ โดยจะติดต่อขอให้ผู้ช่วยวิจัยเข้าทำงานกับบริษัท
shipping เป็นเวลา 40-50 วัน

ผู้วิจัย : ดร.อิศรา สันติศาสตร์

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

งบประมาณ 355,000 บาท (ดูรายละเอียดในหัวข้อที่ 5)

3.2 กติกาอื่นๆของ GATT

ได้แก่ safeguards ภาษีตอบโต้การอุดหนุน การต่อต้านการทุ่มตลาด การระงับกรณีพิพาท การปฏิบัติของระบบแกตต์ (ได้แก่การจัดตั้ง World Trade Organization กับการทำ Trade Policy Review Mechanism) ตลอดจน rules of origin

โจทย์ การเปลี่ยนแปลงสำคัญในกติกาของ GATT ในการเจรจารอบอุรุกวัยคือ กติกาการระงับกรณีพิพาท เดิมการระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศจะเป็นกระบวนการที่ใช้เวลานาน และไม่สู้ได้ผลนัก เพราะประเทศคู่กรณีมีอำนาจที่จะ veto ความเห็นของคณะกรรมการได้ส่วนได้ แต่หลังจากที่รัฐสภาสหรัฐอเมริกาออกกฎหมายฉบับต่างๆเพื่อบังคับให้ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาต้องดำเนินการอย่างจริงจังกับประเทศที่ไม่ยอมเปิดประตูการค้ากับสหรัฐฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมาย Special 301 Telecommunication 301 และล่าสุด Super 301 (ซึ่งกำหนดเวลาให้ประธานาธิบดีสหรัฐฯต้องดำเนินการตอบโต้ประเทศที่ไม่ได้ค้าขายกับสหรัฐฯอย่างยุติธรรม) ทำให้กลุ่มประชาคมยุโรป (หรือสหภาพยุโรป) ตลอดจนกลุ่มสแกนดิเนเวีย ซึ่งเคยคัดค้านการเปลี่ยนแปลงกติกการะงับกรณีพิพาทให้เข้มงวดขึ้น ต่างก็หันกลับมาสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงกติกการะงับกรณีพิพาท เพื่อให้มีผลบังคับใช้จริงจังมากขึ้น โดยหวังว่าการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะทำให้สหรัฐอเมริกาเลิกใช้กฎหมาย Super 301 เป็นเครื่องมือเพื่อบังคับให้ประเทศใดประเทศหนึ่งต้องเปิดประตูการค้าให้กับสหรัฐอเมริกา กติกาใหม่ในการระงับข้อพิพาทมี 2 ประการ ข้อแรก ขั้นตอนการระงับข้อพิพาทมีกำหนดเวลาแน่นอน และข้อสองการยอมรับรายงานของคณะกรรมการได้ส่วนไม่ต้องใช้มติเอกฉันท์ ดังนั้นโจทย์สำคัญก็คือ กติกการะงับกรณีพิพาทใหม่นี้มีสาระสำคัญต่างจากเดิมอย่างไร กติกาใหม่นี้จะทำให้ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศไทยรอดพ้นจากการใช้มาตรการบีบบังคับฝ่ายเดียวจากสหรัฐอเมริกาหรือไม่ ถ้าหากไม่พ้น องค์การค้าโลก (World Trade Organization) จะอยู่รอดหรือไม่ เนื่องจากกติกาใหม่นี้เกิดขึ้นจากอิทธิพลของกฎหมาย Super 301 ดังนั้นจึงต้องมีการประเมินผลของกฎหมายฉบับนี้ซึ่งประกาศใช้ตั้งแต่ปี 2531 ด้วย

คำถามข้อสองคือ การเปลี่ยนแปลงในกติกาต่างๆของ GATT จะมีผลอย่างไรต่อนโยบายการค้าของประเทศต่างๆ โดยเฉพาะมาตรการกีดกันสินค้าจากประเทศกำลังพัฒนา

ในข้อตกลงรอบอุรุกวัยครั้งนี้ ถึงแม้ว่าสินค้าเกษตรและสิ่งทอถูกนำกลับเข้ามาสู่ภายใต้กติกาของแกตต์ โดยที่การคุ้มครองในภาคเกษตรจะต้องลดลงและระบบการ MFA จะค่อยๆถูกยกเลิกไป ถึงแม้ว่ากฎเกณฑ์การอุดหนุนจะโปร่งใสมากขึ้น โดยมีกติกาชัดเจนว่าอะไรอุดหนุนได้ อะไรอุดหนุนไม่ได้ ถึงแม้ว่ากติกการะงับข้อพิพาทจะได้รับการแก้ไขให้ใช้ได้ผลมากขึ้นดังกล่าวแล้ว ถึงแม้จะมีการปฏิรูปมาตรการที่ว่าด้วยการคุ้มกัน (safeguard) และการป้องกันการทุ่มตลาด (an tidumping) ก็ตาม และถึงแม้ว่าจะมีการจัดตั้งองค์การค้าโลกขึ้น (Word Trade Organization หรือ WTO) ก็ตาม แต่กติกาบางอย่างก็ยังมีช่องโหว่ และข้อบกพร่องต่างๆที่อาจมีผลต่อการแข่งขันในตลาดโลก มาตรการคุ้มครองการค้าเฉพาะบางอย่างยังมีอยู่ การบังคับให้

ประเทศภาคีปฏิบัติตามพันธะของ WTO ยังมีข้อจำกัด แต่ที่สำคัญที่สุดคือในข้อตกลงรอบอุรุกวัยครั้งนี้ ยังไม่มีการพิจารณาถึงผลประโยชน์ ของผู้บริโภคและการแข่งขันภายในประเทศ

ตัวอย่างเช่น ก่อนการเจรจาอุรุกวัยมีการตีความสำคัญในมาตรการคุ้มกัน (มาตราที่ 19) เพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมในประเทศเมื่อมีสินค้านำเข้าเพิ่มขึ้นมากและคาดไม่ถึง จนอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่ออุตสาหกรรมภายในประเทศได้กล่าวคือ ภาคีของแกตต์สามารถใช้มาตรการคุ้มกันได้โดยไม่ต้องเกิดความเสียหายต่ออุตสาหกรรมในประเทศ เช่นในกรณี หมวกขนสัตว์จากเชโกสโลวาเกีย สหรัฐอเมริกาใช้มาตรการคุ้มกัน ถึงแม้ว่าการนำเข้าขนสัตว์จากเชโกจะเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของแฟชั่น จนทำให้ผู้ผลิตของสหรัฐฯ ไม่อาจแข่งขันกับเชโกสโลวาเกียก็ตาม นอกจากนี้ประเทศผู้ประกาศใช้มาตรการคุ้มกันไม่จำเป็นต้องเป็นผู้พิสูจน์ว่าตนเป็นผู้เสียหาย ประเทศผู้ส่งออกต้องพิสูจน์ว่าตนไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายและประการสุดท้าย แม้ว่าปริมาณการนำเข้าจะไม่เพิ่มขึ้น แต่ถ้การบริโภคในประเทศลดลง การนำเข้าอาจก่อให้เกิดความเสียหายได้

กติกาใหม่เรื่องการคุ้มกัน กำหนดให้มีการแจ้งข้อตกลงจำกัดการส่งออกโดยสมัครใจ (VER) ที่มีอยู่ทั้งหมด แล้วค่อยๆยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงเป็นมาตร การที่ GATT ยอมรับภายใน 4 ปี (ประเด็นนี้รู้จักกัน ในนามว่าเป็นการห้ามใช้มาตรการคลุมเครือ หรือ grey area measures) ประการที่สอง การใช้มาตรการคุ้มกันต้องไม่เลือกปฏิบัติต่อแหล่งนำเข้า แต่อย่างไรก็ตามมาตรการนำเข้ายังยอมให้มีการ 'เลือกปฏิบัติ' ได้ หากปริมาณการนำเข้าจากประเทศใดเพิ่มขึ้นสูงมากเกินสัดส่วนปกติเมื่อเทียบกับการเพิ่มขึ้นของปริมาณการนำเข้าทั้งหมด ในกรณีนี้ประเทศผู้นำเข้าสามารถกำหนดโควตานำเข้าได้ โดยใช้ประวัติการนำเข้าเป็น การจัดสรรโควตาแต่ข้อตกลงยินยอมให้ผู้ส่งออกจัดสรรโควตาได้ (ทำให้กำไรส่วนเกินหรือ economic rent) ตกแก่ผู้ส่งออก อย่างไรก็ตามมาตรการคุ้มกันเหล่านี้มีกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดการใช้ (sunset clause) ภายใน 8 ปีหรือภายใน 5 ปี หลังวันที่ความตกลงมีผลบังคับใช้ (ขึ้นกับว่าสิ่งใดจะถึงกำหนดก่อน) และมาตรการคุ้มกันไม่สามารถใช้กับสินค้าจากประเทศกำลังพัฒนา ถ้าสัดส่วนการนำเข้าสินค้า ดังกล่าวไม่เกิน 3% ของปริมาณนำเข้าทั้งหมด และปริมาณนำเข้าสินค้านี้ดังกล่าว จากประเทศกำลังพัฒนาทุกประเทศรวมกันไม่เกินร้อยละ 9 ของปริมาณนำเข้า

ในกรณีของการต่อต้านการทุ่มตลาด (antidumping) และภาษีตอบโต้ (counter vailing duty) ก็มีการกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดการใช้ (sunset clause) และกฎหมายใช้กับประเทศกำลังพัฒนาถ้าหากสินค้านำเข้าจากประเทศด้อยพัฒนามีน้อยกว่าระดับหนึ่ง (de minimis rule)

สำหรับสิ่งทอและเสื้อผ้ามีการกำหนดมาตรการคุ้มกันที่แตกต่างจากมาตรา 19

การเปลี่ยนแปลงต่างๆเหล่านี้คงจะทำให้ประเทศภาคีของแกตต์สามารถใช้มาตรการคุ้มกันได้มากขึ้น ผลก็คือนโยบายการค้าของประเทศต่างๆ จะโปร่งใขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม การต่อต้านการทุ่มตลาดยัง

จะเป็นเครื่องมือสุดท้ายที่ประเทศภาคีนำมาใช้เพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศไม่ให้ถูกกระทบกระเทือนจากสินค้านำเข้า

วิธีการวิจัย จะอาศัยวิธีการศึกษาในเชิงกฎหมายประกอบกับความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ การศึกษาจะต้องเปรียบเทียบกติกาเดิมของ GATT เทียบกับกติกาใหม่อย่างพิถีพิถัน หลังจากนั้นจะเป็นการศึกษาผลงานการวิเคราะห์เรื่องกติกาใหม่ของนักวิชาการด้านกฎหมาย เช่นการศึกษางานของ Professor Hudec ผู้ซึ่งเป็นปรมาจารย์ด้านกฎหมาย GATT แห่งมหาวิทยาลัยนอร์ทเวสเทิร์น เป็นต้น ส่วนการศึกษาเรื่อง กฎหมาย Super 301 ก็จะมาจากการทบทวนผลงานทั้งด้านกฎหมายและเศรษฐกิจของนักวิชาการในต่างประเทศ เช่น การศึกษาผลงานวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์ของ Patrick Low (1992) เป็นต้น

ผู้วิจัย : ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

งบประมาณ 355,000 บาท (ดูรายละเอียดในหัวข้อที่ 5)

4. ข้อเสนอโครงการวิจัยเรื่อง ระบบแกตต์ ข้อเสนอวิจัยเรื่อง ระบบแกตต์ มี 2 เรื่องดังนี้

4.1 กระบวนการเจรจา

โจทย์ การเจรจารอบอุรุกวัยดำเนินไปอย่างไร ประเทศเล็กๆ อย่างประเทศไทยมีอิทธิพลเพียงไร การสร้างพันธมิตร เช่น Asean, Cairns Group และกลุ่มอื่นๆ ได้ผลเพียงไร การเตรียมการ การตัดสินใจและการดำเนินการภายในรัฐบาลไทยเป็นไปอย่างไร มีจุดอ่อนจุดแข็งอย่างไร ภาคเอกชนมีบทบาทมากน้อยเพียงไร

วิธีวิจัย : ข้อมูลจะได้มาจากการสัมภาษณ์ รายงานข่าว เอกสารราชการของไทย ต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ โดยเฉพาะแกตต์ และ Unctad การสัมภาษณ์ควรจะรวมถึงการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศด้วย เช่นที่ Geneva, Washington, Brussels, Canberra (สำหรับ Cairns Group) และใน Asean

กรอบทฤษฎีเกี่ยวกับการเจรจาอาศัย Winham (1986) เป็นพื้นฐาน ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างการเจรจาในวงแคบของอภิมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ และการนำข้อตกลงมาขยายให้กว้างขึ้นอีกทอดหนึ่งเพื่อให้ประเทศอื่นเข้าร่วมด้วย ตลอดจนวิเคราะห์วิธีการคลี่คลายปัญหาเมื่อการเจรจายุद्धะบັกตกลงกันไม่ได้ และวิเคราะห์บริบทการเมืองเศรษฐกิจระหว่างประเทศ การวิเคราะห์การรวมกลุ่มและพันธมิตรมีแหล่งข้อมูล และการวิเคราะห์หลายชิ้น เช่น Finlayson and Weston (1990), Hamilton and Whalley (1989, 1988), Higgot and Fenton Cooper (1990), Oxley (1990) พิเตอร์ ไมตรี อึ้งภากรณ์ (2534).

ผู้วิจัย : พิเตอร์ ไมตรี อึ้งภากรณ์

หนังสือพิมพ์ Bangkok Post

งบประมาณ : 355,000 บาท (ดูรายละเอียดในหัวข้อที่ 5)

4.2 การศึกษาระบบของแกตต์กับข้อตกลงรอบต่างๆ

ระบบแกตต์จัดตั้งขึ้น เพราะความเชื่อที่ว่าระบบการค้าเสรีจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางการเมืองและเศรษฐกิจแก่ประเทศภาคีทุกประเทศ ระบบแกตต์จึงเป็นเวที การเจรจาระหว่างประเทศ เพื่อสร้างและปกป้องระบบการค้าเสรี โดยมีกติกาและขั้นตอนต่างๆ (หรือ 'เทคโนโลยี') ที่จะช่วยให้ข้อตกลงจากการเจรจาประสบความสำเร็จ (Fingers, 1987)

แต่ในทศวรรษ 1980 โลกเริ่มก้าวเข้าสู่ยุคลัทธิคุ้มครองการค้า ซึ่งกลายเป็นภัยต่อระบบการค้าระหว่างประเทศ การเจรจารอบอุรุกวัยเป็นความพยายามที่จะหยุดยั้งกระแสของลัทธิคุ้มครองการค้า และนำเศรษฐกิจโลกกลับเข้าสู่กระแสการค้าเสรี โดยการจัดทำข้อตกลงต่างๆที่จะหยุดยั้งมาตรการจำกัดการค้าระหว่างประเทศ โดยการขยายกติกาและขั้นตอนของระบบแกตต์ ให้มีผลบังคับใช้กับสาขาเศรษฐกิจทุกสาขาในโลก การขยายกติกาของแกตต์เข้าไปครอบคลุมสินค้าสิ่งทอ สินค้าเกษตร บริการ การลงทุน ทรัพย์สินทางปัญญา ตลอดจนการนำมาตรการคลุมเครือ (Grey area measures) เช่น การจำกัดการส่งออกโดยสมัครใจ เข้าสู่ระบบแกตต์ เป็นก้าวสำคัญของการสร้างระบบแกตต์ที่แข็งแกร่งในอนาคต

โจทย์ คำถามสำคัญของการศึกษาเรื่องนี้ คือ ระบบแกตต์และข้อตกลงจากการเจรจาก่อนการเจรจารอบอุรุกวัยมีวิวัฒนาการอย่างไร อะไรคือจุดอ่อนสำคัญของระบบแกตต์ คำถามที่สองคือ อะไรเป็นแรงกดดันให้มีการนำประเด็นใหม่ๆเข้าสู่การเจรจา หัวข้อการเจรจาแต่ละเรื่องมีความเกี่ยวพันกันอย่างไร ผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศและเศรษฐกิจโลกจากการเจรจารอบอุรุกวัยจะเป็นอย่างไร และคำถามสุดท้ายคือ การเจรจารอบต่อไปจะมีทิศทางอย่างไร การศึกษาเรื่องนี้จะให้นัยสำคัญต่อรัฐบาลไทยในการเตรียมตัวสำหรับการเจรจารอบต่อไป

วิธีการศึกษา การศึกษาจะเป็นการทบทวนข้อเขียนทางวิชาการในวารสารต่างประเทศ ตลอดจนงานวิจัยของสถาบันระหว่างประเทศ จุดประสงค์ก็เพื่อเป็นเอกสารภาษาไทยฉบับสมบูรณ์เกี่ยวกับระบบแกตต์และการเจรจารอบอุรุกวัย สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาเรื่องนี้ภายในเวลาจำกัด แต่จะเป็นการทบทวนงานข้อเขียนต่างๆในลักษณะวิพากษ์วิจารณ์โดยเน้น จุดยืนของประเทศกำลังพัฒนา

ส่วนแรกของการศึกษาจะเป็นการศึกษาวิวัฒนาการของแกตต์และผลการเจรจารอบต่างๆ พร้อมทั้งประเมินความสำเร็จ (และล้มเหลว) ของข้อตกลงรอบต่างๆเหล่านั้น ส่วนที่สองจะเป็นการศึกษาการเจรจารอบอุรุกวัย โดยเน้นการศึกษาหัวข้อการเจรจาใหม่ๆ และการปฏิรูปกติกาและขั้นตอนต่างๆ (procedures) ของแกตต์ ประเด็นการศึกษาคือ สาเหตุที่มีการบรรจุหัวข้อเจรจาใหม่เข้าสู่รอบอุรุกวัย ความสัมพันธ์ระหว่างหัวข้อการเจรจา (หรือข้อตกลง) ต่างๆ และผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และการประเมินความสำเร็จ (หรือ ความล้มเหลว) ของการเจรจารอบอุรุกวัย ส่วนที่สาม จะเป็นการวิเคราะห์ข้อตกลงของฝ่ายไทย และส่วนสุดท้ายจะเป็นการมองไปในอนาคตว่า ระบบแกตต์จะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการบรรลุระบบการค้าเสรีของโลก

6. แผนงาน ระยะเวลาศึกษา 7 เดือน

เวลา	กิจกรรม
เดือนที่ 1	ทบทวนงานวิจัยและบทความวิชาการ จัดประชุมนักวิจัยเพื่อกำหนดโจทย์และวิธีการศึกษาให้ชัดเจน
เดือนที่ 2	เริ่มงานสัมภาษณ์ และทบทวนงานวิชาการต่อ
เดือนที่ 3	สัมภาษณ์ (ต่อ) และเริ่มวิเคราะห์ข้อมูล ประชุมนักวิจัยเพื่อรายงานผลเบื้องต้น
เดือนที่ 4	วิเคราะห์ข้อมูล (ต่อ)
เดือนที่ 5	เขียนรายงาน
เดือนที่ 6	เสนอผลการศึกษาเบื้องต้นในที่ประชุมวิชาการกลุ่มเล็กๆ ประมาณ 3 ครั้งๆละ 3-4 เรื่อง สิ้นเดือนที่ 6 ส่งรายงานขั้นสุดท้าย
เดือนที่ 7	จัดสัมมนาใหญ่

บรรณานุกรม

ภาษาอังกฤษ

- Engels, Benno (1989), "Gatt and the Developing Countries. What Can Be Expected from the Uruguay Round of Negotiations?" *Economics*, 38, 1989.
- Eicher Lawrence (1987) "Technical regulations and standards" Article in A World Bank Publication : The Uruguay Round A Handbook on the Multilateral Trade Negotiations edited by J. Michael Finger and Andrzej Olechowski.
- Finger, Michael J and Andrzej Olechowski editors (1987). " The Uruguay Round A Handbook on the Multilateral Trade Negotiations " A World Bank Publication, 1987
- Finger, Michael J (1987) " Introduction" Article in A World Bank Publication : The Uruguay Round A Handbook on the Multilateral Trade Negotiations edited by J. Michael Finger and Andrzej Olechowski.
- Finger, Michael J (1987) " Antidumping and antisubsidy measures" Article in A World Bank Publication : The Uruguay Round A Handbook on the Multilateral Trade Negotiations edited by J. Michael Finger and Andrzej Olechowski.
- Finger, Michael J (1990). The Gatt as International Discipline Over Trade Restrictions: A Public choice approach. (Policy, Research and External Affairs Working Paper WPS 402.) Washington : The World Bank, 1990.
- Finlayson, Jock A and Ann Weston (1990) The Gatt, Middle Powers and the Uruguay Round. (Middle Powers in the International System, No 5.) Ottawa: The North-South Institute, 1990.
- Gary Sampson (1987). "Safeguards" Article in a world Bank Publication : The uruguay Round A Handbook on the Multilateral Trade Negotiations edited by J. Michael Finger and Andrzej Olechowski.
- Hamilton, Colleen and John Whalley (1988). Coalitions in the Uruguay Round: The extent, pros and cons of developing country participation, Working Paper no 2751 Cambridge:National Bureau of Economic Research, 1988.

- Hamilton, Colleen and John Whalley (1989) "Coalitions in the Uruguay Round,"
Weltwirtschaftliches Archiv, 125,3, Winter 1989.
- Hoekman Bernard M (1993). "New Issues In The Uruguay Round and Beyond", The
Economic Journal, 1528-1539.
- Higgol, Richard A, and Andrew Fenton Cooper (1990). "Middle Power Leadership and
Coalition Building: Australia, the Cairns Group, and the Uruguay Round of trade
negotiations." International Organization, 44,4, Autumn 1990
- Hudec, Robert E. (1990), 'Completing the Uruguay Round: Dispute Settlement' Completing the
Uruguay Round: A Results - oriented Approach to GATT Trade Negotiations, J J
Schott, editor. Washington D.C : Institute for International Economics Pages 180-204
- Martin, Will and Suphat Suphachalasai (1993). 'Effects of the Multi-Fibre Arrangement on
Developing Country Exporters. A Simple Theoretical Framework' Textiles trade and the
Developing Countries Elimination the Multi-Fibre Arrangement in the 1990s. edited by
Hamilton. Carl B., The World Bank Washington, D.C.
- Nguyen Trien, Carlo Perroni and Randall Wigle (1993) "An Evaluation of the Draft Final Act
of The Uruguay Round 'The Economic Journal, 1540 - 1549.
- Nurul Islam and Alberto Valdes (1990). The GATT Agriculture and The Developing Countries.
International Food Policy Institute September 1990.
- Oxley, Alan (1990). The Challenge of Free Trade. Hemel Hempstead : Harvester
Wheatsheaf 1990.
- Raghavan, Chakravarthi (1990). Recolonization : Gatt, the Uruguay Round and the Third
World Penang. Third World Network, 1990
- Rayner A.J., K.A Ingersent and R.C Hine (1993). "Agriculture in the Uruguay Round : An
Assessment, The Economic Journal, 1513-1527
- Stern, Robert and Bernard Hoekman (1987) "The codes approach" Article in A World Bank
Publication . The Uruguay Round A Handbook on the Multilateral Trade Negotiations
edited by J. Michael Finger and Andrzej Olechowski .
- Stiles, Kendal W, and Tsuneo Akaha, eds. (1991) International Political Economy A reader
New York Harper Collins, 1991

- Strang, Susan (1985) "Protectionism and World Politics." International Organization, 39,2, Spring 1985 (In Stiles and Akaha, 1991).
- Strange, Susan (1987) "The Persistent Myth of Lost Hegemony" International Organization. 41,4 - Autumn 1987.
- Ungphakorn, Peter Mytri (1987). "Can Thailand Reconcile Third World Influences?" The Nation, August 13, 1987.
- Ungphakorn, Peter Mytri (1991) "GATT and the New Protectionism." The Nation, January 2, 3, 4, 9, 10 and 15, 1991.
- United Nations (1990) "New Issues in the Uruguay Round of Multilateral Trade Negotiations", UNCTC Current studies No. 19 Series A, 1990.
- Winham, Gilbert R (1986). International Trade and the Tokyo Round Negotiations Princeton. Princeton University Press.

ภาษาไทย

- นิพนธ์ พัวพงศกร และคณะ (2536) 'รายงานความเหมาะสมในการต่ออายุความตกลงว่าด้วย มั่นสำปะหลัง ไทย-ประชาคมยุโรป' แผนงานเศรษฐกิจรายสาขา มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย 16 ธันวาคม 2536
- พีเทอร์ ไมตรี อิงภากรณ์ (2533) 'ประเทศไทยกับการเจรจาอบอุรุกวัย' นโยบายที่มาจากข้าราชการ สายวิชาการ : วารสารเศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 4 ธันวาคม 2533
- พีเทอร์ ไมตรี อิงภากรณ์ (2534) 'เมื่อประเทศขนาดเล็กและกลางต้องการสร้างอำนาจต่อรอง : กรณี สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2537) 'ผลกระทบข้อตกลงการค้าภาคต่อเศรษฐกิจการเกษตรไทย' 20 กุมภาพันธ์ 2537.

CURRICULUM VITAE

NAME: Chalongphob Sussangkarn

ADDRESS: *Office* Thailand Development Research Institute,
Rajapark Building, 163 Asoke Road, Bangkok
10110, Thailand.
Home 29 Suansangob, Lardprao Road, Bangapi,
Bangkok, Thailand.

DATE OF BIRTH: 16 April 1950

NATIONALITY: Thai

EDUCATION: 1978 Ph.D. in Economics, Cambridge University, UK.
1972 BA. in Economics, Cambridge University, UK.

AREAS OF SPECIALIZATION:

Employment, Human Resources, Macroeconomics,
Urbanization, Economic and Econometric Modelling,
Contractual Arrangements and Game Theory

EXPERIENCE:

CURRENT POSITION

1987-Present Director, Human Resources and Social
Development Program, Thailand Development
Research Institute (TDRJ), also
Acting Director, Macroeconomic Policy Program.

PREVIOUS POSITIONS

1985-1986 Research Fellow, Macroeconomic Policy Program,
Thailand Development Research Institute

1979-1985 Economist, The World Bank, Washington D.C.

1977-1979 Lecturer in Economics, University of
California, Berkeley, USA

DIRECTOR OF SELECTED MAJOR RESEARCH PROJECTS

1. **State Railway of Thailand (SRT) Master Development Plan Study:** Project to study a 20 year masterplan for the SRT, 1992-93.
2. **The National Urban Development Policy Framework:** Project to develop the framework for urban policy for NESDB as input into the Seventh Plan. (Project for the NESDB/UNDP, 1990-91)
3. **Study on the Development Policy Framework for the Bangkok Metropolitan Administration Fourth Development Plan.** (Project for the BMA, 1990-91)
4. **Study of National Manpower Planning for the Development of Industrial and Service Sectors.** (Project for the NESDB/UNDP, 1990-91)
5. **Regional Economic Forecasts for Thailand.** (Project for MONENCO in cooperation with the National Energy Policy Office, 1990-91)
6. **Infrastructure Bottlenecks, Private Provision, and Industrial Productivity: A Study of Thai Cities.** (Project for the World Bank, 1991-93)
7. **Educational Options for the Future of Thailand.** (Project for AAFLI, 1991)
8. **Promotion of Analysis and Consideration of Population Consequences of Development Planning and Policy in Thailand:** Project to integrate population and economic planning for NESDB as input into the Seventh Plan. (Project for the NESDB/UNFPA, 1989-91)
9. **Costs of Family Planning Provisions and the Role of the Private Sector:** Project to investigate the full cost of public family planning services and the potential role of the private sector in family planning provisions. (Project for the Enterprise Program, in cooperation with the Ministry of Public Health, 1989-91)
10. **Demographic Transition and Reallocation of Health Budgets in Thailand:** Project to investigate the impact of user charges on family planning practice. (Project for URC, in cooperation with the Ministry of Public Health, 1988-90)

RESEARCH PAPERS:

- 1993 - "Public-Private Provision and Thai Economic Development: Issues and Future Strategy," Paper presented at the British Council's International Symposium on the Economics of Education, May 18-21, Manchester, U.K.

- "Thai Socio-economic Development: Past Successes, Human Resources Strategies, and Issues for the Future," Paper presented at the EDI seminar on "Investing in People: A Source of Growth."
 - "Productivity Growth in Thailand," Report prepared for NESDB's project on "Research and Information Development for Macroeconomic Policy Formulation of the Seventh Plan." March. April 19-23, Seoul, South Korea.
 - "State Railway of Thailand Master Development Plan Study," (Project Director) Report prepared for the State Railway of Thailand, February.
- 1992
- "Toward Balanced Development: Sectoral, Spatial and Other Dimensions," Synthesis Report Volume 2, 1992 Chai Pattana-TDRI Year-End Conference on Thailand's Economic Structure: Towards Balanced Development? Jomtien, Chon Buri, December 12-13.
 - "Cost Recovery of the National Family Planning Programme and the Role of the Private Sector." Paper presented at the MOPH/UNFPA workshop on "Programme Management Issues and Operational Plans," Cha-am, October 1992.
 - "Optimum Population Policy in Thailand: Review and Suggested Research." Paper presented at the NESDB/UNDP conference on "Population Programme Policies: New Direction," Chiang Mai, September, 1992.
 - "Educational Options for the Future of Thailand: A Synthesis," (with Charles N. Myers) Synthesis of research presented at the Chai Pattana-TDRI 1991 Year-End Conference on Educational Options for the Future of Thailand, June.
 - "Manpower Planning for the Development of Industrial and Service Sectors: Final Report," (Project Director) Report submitted to NESDB, February.
- 1991
- "Education and Economic Development: Issues and Options for Policy and Reform," (with Charles N. Myers) Research Report No. 1-1, Chai Pattana-TDRI 1991 Year-End Conference on Educational Options for the Future of Thailand. Jomtien, Chon Buri, December 14-15.
 - "Education, Labor Markets, and Economic Development: Policy Simulations," Research Report No. 1-2, Chai Pattana-TDRI 1991 Year-End Conference on Educational Options for the Future of Thailand. Jomtien, Chon Buri, December 14-15.

- **"Private versus Public Schooling Impact on Wage Rates,"** (with Jere R. Behrman, Suganya Hutaserani and Suriya Wattanlee), Research Report No. 3-2, Chai Pattana-TDRI 1991 Year-End Conference on Educational Options for the Future of Thailand. Jomtien, Chon Buri, December 14-15.
- **"An Economic-Demographic Model Integrating Population, Households and Macroeconomics,"** Paper presented at the Final Seminar of the Project on "Promotion of Analysis and Consideration of Population Consequences of Development Planning and Policy in Thailand," 1 November 1991. Siam Bayshore Hotel, Pattaya City
- **"Global and National Issues in Thailand's Urban Development,"** (with Amrita Danieri) Final Report Area 1, National Urban Development Policy Framework Project, Prepared for the NESDB, August 1991.
- **"Recommended Development Strategies and Investment Programs for the Seventh National Economic and Social Development Plan (1991-96),"** (with Amrita Danieri) Final Report Area 8, National Urban Development Policy Framework Project, Prepared for the NESDB, August 1991.
- **"The Debt Crisis, Structural Adjustment and the Environment: The Case of Thailand,"** (with Theodore Panayotou) Paper prepared for the World Wildlife Fund's project on the Impact of Macroeconomic Adjustments on the Environment, August 1991.
- **"Thai Economic Growth, Emerging Labour Market Problems, and Policy Responses,"** Paper presented at the ILO/ARTEP Regional Technical Workshop on Labor Market Analysis as a Tool for HRD Planning, Beijing, 29-31 July, 1991.
- **"Study on the Development Policy Framework for the Bangkok Metropolitan Administration Fourth Development Plan,"** (Head of Team) Project for the Department of Policy and Planning, Bangkok Metropolitan Administration, May 1991.
- **"Dynamic Balance for Social Changes and Environmentally Sound and Sustainable Development,"** Paper presented at the ESCAP/UNDP Expert Group Meeting on Population, Environment, Resources and Sustainable Development, Ambassador City Hotel, Jomthien, Thailand, May 13-18.
- **"Education Issues and Options for Policy and Reform,"** Paper prepared for UNDP. Human Resources and Social Development Program, TDRI, April.

- "Structural Changes and Income Distribution in Thailand," in Toshiyuki Mizoguchi (Ed.) *Making Economies More Efficient and More Equitable: Factors Determining Income Distribution*, Kinokuniya Co. Ltd., Tokyo, Japan.
- "Population, Environment and Development in Thailand: Concepts, Issues and Problems," (with Theodore Panayotou and Jere Behrman) Paper prepared as background for the UNFPA Programme Review and Strategy Development, March.
- "Labour Market and Macroeconomic Performance," Paper presented at the Annual Conference of the Project on "Promotion of Analysis and Consideration of Population Consequences of Development Planning and Policy in Thailand," 22-24 February, Pattaya City.
- "Population-Education-Workforce: Projections and Simulations," Paper presented at the Annual Conference of the Project on "Promotion of Analysis and Consideration of Population Consequences of Development Planning and Policy in Thailand," 22-24 February, Pattaya City.
- "Toward an Integrated Economic-Demographic Model," (with Mathana Phananimai) Paper presented at the Annual Conference of the Project on "Promotion of Analysis and Consideration of Population Consequences of Development Planning and Policy in Thailand," 22-24 February, Pattaya City.
- "Private Provisions of Social Services: Suggested Research on Education and Health in Thailand," Paper presented at the Conference on "Private Provision of Social Services," co-sponsored by the World Bank and Rockefeller Foundation, Bellagio, Italy, October 22-26.
- "The Taxation of Value-added in Thailand: A General Equilibrium Analysis," (with Somchai Jitsuchon and Shanta Deverajan) *SumpakornSarn* 37, No. 9, September, pp 131-147 (in Thai).
- "Analysis of Wage Trends: 1988-1996," (With Mathana Phananimai) Paper prepared for project on Promotion of Analysis and Consideration of Population Consequences of Development Planning and Policy in Thailand, Human Resources and Social Development Program, August.
- "Human Resource Problems and Policy Priorities for Thailand," (main author) in *Human Resource Policy and Economic Development: Selected Country Studies*. Asian Development Bank, Manila, Philippines, July.

1990

- "Structural Changes and Income Distribution in Thailand," in Toshiyuki Mizoguchi (Ed.) *Making Economies More Efficient and More Equitable: Factors Determining Income Distribution*, Kinokuniya Co. Ltd., Tokyo, Japan.
- "Population, Environment and Development in Thailand: Concepts, Issues and Problems," (with Theodore Panayotou and Jere Behrman) Paper prepared as background for the UNFPA Programme Review and Strategy Development, March.
- "Labour Market and Macroeconomic Performance," Paper presented at the Annual Conference of the Project on "Promotion of Analysis and Consideration of Population Consequences of Development Planning and Policy in Thailand," 22-24 February, Pattaya City.
- "Population-Education-Workforce: Projections and Simulations," Paper presented at the Annual Conference of the Project on "Promotion of Analysis and Consideration of Population Consequences of Development Planning and Policy in Thailand," 22-24 February, Pattaya City.
- "Toward and Integrated Economic-Demographic Model," (with Mathana Phananimamai) Paper presented at the Annual Conference of the Project on "Promotion of Analysis and Consideration of Population Consequences of Development Planning and Policy in Thailand," 22-24 February, Pattaya City.
- "Private Provisions of Social Services: Suggested Research on Education and Health in Thailand," Paper presented at the Conference on "Private Provision of Social Services," co-sponsored by the World Bank and Rockefeller Foundation, Bellagio, Italy, October 22-26.
- "The Taxation of Value-added in Thailand: A General Equilibrium Analysis," (with Somchai Jitsuchon and Shanta Deverajan) *SumpakornSarn* 37, No. 9, September, pp 131-147 (in Thai).
- "Analysis of Wage Trends: 1988-1996," (With Mathana Phananimamai) Paper prepared for project on Promotion of Analysis and Consideration of Population Consequences of Development Planning and Policy in Thailand, Human Resources and Social Development Program, August.
- "Human Resource Problems and Policy Priorities for Thailand," (main author) in *Human Resource Policy and Economic Development: Selected Country Studies*. Asian Development Bank, Manila, Philippines, July.

- "Economic Impact of Changes in Domestic Oil Prices," National Energy Policy Office, Energy Policy Journal, No. 11, April-May (in Thai).

- "Labour Market in and Era of Adjustment: A Study of Thailand," Paper prepared for the Workshop on "Labour Market in an Era of Adjustment." Warwick University, May 22-25.

- "Thailand's Medium-term Growth Opportunities and Their Distributional Impacts," (With Somchai Jitsuchon) Paper prepared for World Institute for Development Economics Research's project on Medium-term Development Strategies in LDC's. April.

- "Labor Market Trends During the Period of the Seventh Plan," (With Sukasem Wongsuban and Somkiat Kumjornkijbovorn) Paper prepared for project on Promotion of Analysis and Consideration of Population Consequences of Development Planning and Policy in Thailand, Human Resources and Social Development Program, February (in Thai).

1989 - "Determinants of Assortative Mating in Thai Marriage Markets and Implications for the Stability of Intact Households," (With Suganya Hutaserani) Paper prepared for project on Promotion of Analysis and Consideration of Population Consequences of Development Planning and Policy in Thailand, Human Resources and Social Development Program, December.

- "Thailand's Economic Dynamism: Human Resource Contributions and Constraints," (With Yongyuth Chalamwong) Paper prepared for Nihon University's International Symposium on Sources of Economic Dynamism in the Asia and Pacific Region: A Human Resource Approach. Tokyo, Japan. November 20-23.

- "Determinants of Co-Resident Surviving Children: A Cohort Analysis" (With Yongyuth Chalamwong and Prapon Pattamakitsakul) Paper presented at Annual Meeting of the Thai Population Association, Asia Hotel, Bangkok, November 9-10.

- "Determinant of Number of Surviving Children: A Recent Experience in Thailand," (With Yongyuth Chalamwong) Paper prepared for project on Promotion of Analysis and Consideration of Population Consequence of Development Planning and Policy in Thailand, Human Research and Social Development Program, Thailand Development Research Institute, September.

- "Number of surviving Children and Schooling Continuation Rates in Thailand in the 1980's: Some Further Results," (With Jere R. Behrman, Yongyuth Chalamwong and Prapon Pattamakitsakul) Paper prepared for project on Promotion of Analysis and Consideration of Population Consequences of Development Planning and Policy in Thailand, HRS Program, September.

- "Do the More Wealthy Save Less," (With Jere Behrman) Human Resources and Social Development Program, July.
- "Parental Schooling and Child Outcomes: Mother versus Father Schooling Quality, and Interactions," (With Jere Behrman) Human Resources and Social Development Program, July.
- "S&T Manpower Situation: An Update," (Main author) Human Resources and Social Development Program, TDRI, and Human Resources Planning Division, NESDB. June.
- "Economic Transformation and Flexibility of the Education System," (with Charles N. Myers) Paper presented at a TDRI-USAID workshop on Human Resource Problems and Policies, Hua-Hin, February 24-25.
- "Population and Economic Development in Thailand: Some Critical Household Behavioral Relations," (with Jere Behrman, Mathana Phananimai, Yongyuth Chalamwong, and Prapon Pattamakitsakul) Report prepared for Family Health International as part of project on "Economic Consequences of Fertility Decline in Thailand," January.
- "Income Distribution, Poverty, and Some Implications for Fiscal Policies," Paper presented at the Annual Meeting of the Thai Agricultural Economics Association, Khon Kaen, December 24-25.
- "The Tax Structure in Thailand and Its Distributional Implications," (with Pranee Tinakorn and Tienchai Chongpeerapien) Paper presented at the TDRI Year-end Conference, Cha-am, December 17-18.
- "The Long-term View on Growth and Income Distribution," (with Direk Patamasiriwat, Teera Ashakul and Kobchai Chimkul) Paper presented at the TDRI Year-end Conference, Cha-am, December 17-18.
- "The Relationships between Population and Development: Perspectives from the Study of Household Behaviors," (with M. Phananimai, Y. Chalamwong, J. Behrman and P. Pattamakitsakul) Proceedings of the Thai Population Association Meeting 1988, Bangkok, Chulalongkorn University Press, (in Thai).
- "Thailand: Recent Developments and Medium Term Issues," Paper presented at Conference on Medium-term Development Strategy, World Institute of Development Economics Research (WIDER), Helsinki, August 9-11.

- "Rationing and Adjustment in the Market for Tenancies: The Behavior of Landowning Households in Thanjavur District (Revised)" (with Clive Bell), American Journal of Agricultural Economics.
- "Elementary Education in the Thai Economy: And Role for Non-formal Education," Paper presented at the Ministry of Education's Conference on Alternative Education for Primary School Leavers, Rose Garden, July 18-19.
- "Issues and Problems of Labour Demand in Thailand," (with Yongyuth Chalamwong) in R. Tanapornpun and N. Poapongsakorn, eds., "The Thai Economy: On the Path of Peace and Social Justice," Book in honour of Dr. Puey Ungpakorn's 72nd birthday, Faculty of Economics, Thammasat University (in Thai).
- "Production Structures, Labour Markets, and Human Capital Investments: Issues of Balance for Thailand," NUPRI Research Paper Series No. 46, Nihon University, Population Research Institute, Tokyo, Japan.
- 1987 - "Prospects for Thai Economic Development," (part of team") Paper presented at the TDRI Year-end Conference, November 1987.
- "Effective Rates of Protection when Domestic and Foreign Goods are Imperfect Substitutes: The Case of Thailand" (with Shanta Devarajan), Mimeo, TDRI.
- "A study of the Impact of Agricultural Product Price Changes on Labour Absorption in Thai Agriculture: A Non-linear Programming Approach" (with C. Pongtanakorn, K. Khatikarn and Y. Chalamwong), Mimeo, TDRI.
- "The Thai Labour Market: A Study of Seasonality and Segmentation" Paper presented at the International Conference on Thai Studies, The Australian National University, Canberra, Australia, July.
- 1986 - "Human Resources Management" (with Teera Ashakul and Charles Myers) Paper presented at the TDRI Year-end Conference, December.
- "Financial Resources Management" (Part of team) Paper presented at the TDRI Year-end Conference, December 1986
- "External Constraints on Thailand's Economic Growth: Past Trends and Future Developments" (with Francis Cripps) Mimeo, Macroeconomic Policy Program, TDRI.
- "Labour Market Segmentation and the Prospects for Open Unemployment" Draft, Macroeconomic Policy Program, TDRI.

- "Data needs for Human Resource and Employment Information System" Paper presented at an NESDB conference on the Development of a Human Resource Information Center, Pattaya.
- 1985 - "Thailand's Macroeconomic situation: Past and Future" (part of team) Paper presented at the TDRI Year-end Conference, December 1985 (in Thai).
- "The Choice of Tenancy Contract" (with C. Bell), Mimeo, World Bank.
- 1983 - "A Unique Bargaining Solution Based on Competitive Commitments," Mathematics of Operations Research.
- "Dealing with Envy," (with S.M. Goldman), Journal of Public Economics.
- "Government Employment and Alternative Labor Market Closures in an Economy-wide Setting: Application to Thailand" Paper presented at the SIAM2 conference on CGE frameworks and analyses for Thailand.
- 1981 - "Suggested Analysis of the Leasing Market" Mimeo, World Bank.
- "Issues Related to the Labor Market" Mimeo, World Bank.
- 1980 - "On Equity and Efficiency," (with S.M. Goldman), Economic Letters, No. 5.
- "Interchangeability and Dominance in Game Forms Implementing Social Choice" Mimeo, World Bank.
- "The Equilibrium Set of Contracts: Methodological Issues and a Suggested Definition" Mimeo, World Bank.
- 1979 - "On Misreporting of Incomes and Inequality Comparisons" Mimeo, World Bank.
- 1978 - "Equilibrium Payoff Configuration for Cooperative Games with Transferability," Journal of Conflict Resolution.
- "On the Concept of Fairness," (with S.M. Goldman), Journal of Economic Theory.
- "A Possibility Theorem for Totally Acceptable Game Forms" Mimeo, U.C. Berkeley.
- "Totally Acceptable Game Forms with Lotteries on Alternatives" Mimeo, U.C. Berkeley.

Name: Dr. Mingsarn Santikarn Kaosa-ard

Date of Birth: December 31, 1949

Place of Birth: Bangkok, Thailand

Citizenship: Thai

Civil Status: Married (with 2 children)

Address : Office Thailand Development Research Institute (TDRI)
 163 Rajapark bldg. 15th floor
 Asoke Road, Bangkok 10110
 Tel. (662) 258-9012-17 (ext.133)
 Fax. (662) 258-9046

Education:

Degree	Where Obtained	When Obtained	Honours
Ph.D. (Econs)	The Australian National University	1974-1977	
B. Econs.	The Australian National University	1970-1973	1st class

Present Positions:

Director, Natural resources and Environment Program,
 Thailand Development Research Institute.

Awards and Scholarships:

1969-1974	-	Colombo Plan Scholarship Award from the Australian Government for a course of study leading to a Bachelor Degree in Economics at the Australian National University, Canberra.
1974-1977	-	Ph.D. Scholarship Award from the Australian National University.

Other Professional Experience:

1991-1993	-	Director, Sectoral Economics Program, Thailand Development Research Institute
1990-1991	-	Head, Department of Economics, Faculty of Social Sciences, Chiang Mai University.
1982-1983	-	Seconded by the Thai government to the ESCAP/CTC Joint Unit on TNCs, United Nations as Transnational Corporation Affairs Officer.
1979	-	Consultant to the ESCAP/UNCTC Joint Unit on TNCs, United Nations.

Publications and Research Experience by Field of Interests

(i) Natural Resources and Environment

- "Environment and Export Competitiveness of the Canned Seafood Industry", prepared for The Ministry of Commerce (Project Director in collaboration with scientists and economists from Chulalongkorn and Kasetsart University, 1993
- "Economic Instruments for Water Resource Management in Thailand", paper prepared for the Workshop on the Use of Economic Instruments in Environmental Policies, OECD, Paris, 8-9 November, 1993.
- "Environment and Development: The Thai Experience", paper prepared for the Second International Symposium on Transition to a Market Economy in Vietnam organized by the Economic Planning Agency, Japan and the State Planning Committee, Hanoi Vietnam. September 29-30, 1993.
- "Tourism Master Plan: A Review", a report prepared for the Tourism Authority of Thailand, Sectoral Economics Program, TDRI, February 1993.
- "Evolution of settlements in Forest Reserves: A case Study of the Upper North" (for MIDAS Agronomics Co., Ltd., to be submitted to the World Bank).

(ii) Foreign investment and issues related to transnational corporations

- "Comparative Analysis of the Performance of Foreign Investment in Thailand", Hoover Institute, 1992.
- "Japanese Investment in Thailand: Looking back and into the Future". in Economic Development in East and Southeast Asia: Essays in Honor of Professor Shinichi Ichimura. Seiji Naya and Akira Takayama (eds.), IEAS, Singapore, 1990.
- "TNC Investments in Thailand", a paper prepared for the Symposium on the Changing Role of TNCs in Asia-Pacific Development, Sydney, July 14-15, 1988.
- "U.S. contractual arrangements in some ASEAN countries: selected case studies in Thailand", ASEAN Economic Bulletin, November 1986.
- "U.S.-Thai Relations: Selected Case Studies in Agribusiness", prepared for the ASEAN-US Economic Relations Seminar (Phase 2), San Francisco, October, 1986.

- "Scandinavian investments and technology transfer in the ASEAN countries, in Economic Relations Between Scandinavia and ASEAN: Issues on Trade, Investment, Technology Transfer and Business Culture. Proceedings of the ERSA Symposium Week, University of Stockholm, October 21-25, 1985, Jan Selmer and Tan Loong Hoe, Center for Asia and Pacific studies, 1986.
- "Management options for an efficient transfer of technology to Thailand", a consultant report prepared for the United Nations Center on Transnational Corporations, September 1985.
- Assessment papers of foreign investment situation in Guam, the Solomon Islands and Vanuatu. Prepared for the ESCAP Ministerial Meeting on TNCs, April, 1984.
- "Korea and the ASEAN Countries: Investments and Technology Transfer", a paper prepared for the ASEAN-Korea Economic Relation Seminar, KIET, Seoul, October 3-8, 1982.

(iii) Industrialization and regionalization

- "Manufacturing Growth: A Blessing for All?", TDRI Year-End Conference 1992.
- "Strategic Supports for the Northern Region Ceramics Industry", a report submitted to NESDB and DTEC, 1990.
- "Government Policies Affecting the Acquisition of and/or Utilization of Science and Technology in the Small Scale Business", a report submitted to the Office of Science and Technology Development Board, October 1988.
- "Industrial Policies of Thailand", in Economic Development Policy in Thailand. A Historical review, Warin Wonghanchao and Yukio Ikemoto (eds.), Institute of Developing Economies, ASED No. 1, Tokyo, 1988

(iv) Primary commodities and agricultural development

- "Cassava: Year 2001" (in collaboration with TDRI research team), a report prepared for the Ministry of Commerce, 1992
- "Designing an Appropriate System for Agricultural Information and Training for Farmers", Research Report No 4-1, The Thailand Development Research Institute Foundation, 1991 Year-End Conference on "Education Options for the Future of Thailand", December 14-15, 1991, Jomthien, Chon Buri, Thailand.

- "The Cost of Teak Tissue Culture", as part of a PSCT project on Teak Tissue Culture, 1990.
 - "Highland Development as a Narcotic Prevention Strategy", a report Prepared for the U.S. Agency for International Development, Bangkok, July 1989.
 - "Quality Characteristics of Rice in International Markets", a report prepared for IRRI, Los Banos, April 1989.
 - "Agricultural Information and Technological Change in Northern Thailand", TDRI Research Monograph No. 1, 1989.
 - "Agronomic and Financial Aspects of the Inclusion of Oilseed Crops at Farm Level in Thailand", Chiang Mai University, 1987.
 - "Agricultural Employment Creation and the Improvement of the Quality of Agricultural Commodities for Increasing Income and Export Earnings" (Northern Region) Submitted to the NESDB, Chiang Mai University and Chulalongkorn University Social Research Institute, November 1985.
- (v) Technology acquisition and international technology transfer**
- "Patent Issues in Thailand", TDRI Quarterly Review 1992.
 - "The Barriers to and Strategies for Technology Acquisition", TDRI, 1991.
 - "Enhancing Thai Private Sector Capacity for Research, Development and Engineering", TDRI, March 1990.
 - "Technology Transfer Within the Pacific Asian Region" in Pacific-Asian Economic Policies and Regional Interdependence. Robert A. Scalapino *et al.* (eds.), Institute of East Asian Studies. University of California at Berkeley, 1988.
 - "Government Policies Affecting the Acquisition and/or Utilization of Science and Technology in the Small-Scale Businesses", a report prepared for Office of Science and Technology Development Board, October 1988.
 - "Macro-Policies for Appropriate Technology: Case Studies in Thailand", Conference on Implications of Technology Choice on Economic Development" sponsored by A.T. International, Queen Elizabeth House at Oxford University and Thailand Development Research Institute, March 21-24, 1988, Pattaya.

- "Local technological capabilities under alternative arrangements of technology transfer", in Technology Transfer under Alternative Arrangements with Transnational Corporations. ESCAP/UNCTC Publication Series B, No. 11, 1987.
- "Technological acquisition in the Thai rice milling and its capital-goods industries", World Employment Programme Research Working paper, ILO, Geneva, March, 1986.
- "Managing an Enterprise under Technological Constraints, in Essays on Business Management in Thailand, Narongchai Akrasanee and Associates, IFCT, 1986.
- "Technology Transfer Through Transnational Corporations: A Regional Perspective", and "Technology Imported Through Contractual Arrangements: A Case Study of Thailand", in Cost and Conditions of Technology Transfer Through Transnational Corporations ESCAP/UNCTC Publication Series B No. 3, 1984.
- "Trade in Technology: Australia and the ASEAN Countries", the ASEAN Australia Joint Research Project, Kuala Lumpur and Canberra, 1984.
- "Technology Transfer: A Case Study", Singapore University Press, 1981.

Curriculum Vitae

Name : Mr. Nipon Poapongsakorn

Date of Birth : January 31, 1948

Place of Birth : Bangkok, Thailand

Citizenship : Thai

Civil Status : Married

Address : Residence : 88/1 Village 14, Yimprayoon
Lane, Sukapiban 1 Road,
Phasi-Charoen, Bangkok, Thailand.

Office : Faculty of Economics
Thammasat University
Bangkok 2, Thailand.
Tel. 221-6111 Ext. 214

Education

Degree	Where Obtained	When Obtained
B.A. (Hons) Econ.	Thammasat University	1970
M.A. (Hons) Econ.	Middle Tennessee State University	1973
Ph.D. Econ.	University of Hawaii	1979

Scholarship

- (1) Puey Ungphakorn Essay Award for Economic Student, 1968.
- (2) SEATO Student Award, 1969.
- (3) AID Scholarship, 1971-1973.
- (4) Population Institute, East-West Center Scholarship,
1975 - 1979.
- (5) Research Fellow at Population Institute, East West Center,
May 1983.

Experience

Assistant Prof. Faculty of Economics, Thammasat University,
Bangkok, Thailand. 1971 - April 1993.

Present Position

Director, Sectoral Economics Program, TDRI

Researches and Publications

(A) Labour Economics and Human Resources

1. "Labour Supply, Demand for Children, and Wage Rates of Paid Employees in Thailand", Ph.D. dissertation, University of Hawaii, 1979.

2. "Education and Employment in Thailand : An Analysis of Policy and Planning Trends." with S. Nitugkorn and V. Thosanguan, Occasional Papers in Educational Planning, Management and Facilities, UNESCO, Bangkok, 1981, (English).

3. "Population Distribution and Urbanization" The Comparative Study on Migration, Upbanization and Development in the ESCAP Region, Chapter 1 of Migration, Urbanization and Development in Thailan, U.N., New York, 1982, (English).

4. "An Evaluation of the Rural Employment Creation 1980". with Medhi Krongkaew, et.al., A report to the Committee on Rural Employment Creation. Office of the Prime Minister, December 1980, (Thai).

5. "Wage : The Problem of the Poor", A Paper Presented at the Annual Symposium on the New Economic Wave in the Thai Economy, Faculty of Economics, Thammasat University, February 17-18, 1981. Also reprinted in the Thammasat University, Vol.10, No.3 (September 1981), pp. 70-109, (Thai).

6. "Economic Effects of the Government Policies on Controlled Tuition Free and Subsidy to Private Schools", A Study in the Research on the Problems Relating to Administration of the Formal Educational System, Submitted to National Economic and Social, Development Board, October 1981, (Thai).

7. "Employment in Thailand : A Survey of the Situation in the Rural and the Urban Area", A Paper Presented at the Seminar on Employment in the Next Decade : Situation in the Urban and the Rural Areas, organized by the Human Resource Institute, Thammasat University, at Indra Hotel, December 22 - 23, 1981, (Thai).

8. "Thai Workers Abroad : Causes, Effects, Problems and Policy", A Paper Presented at a Seminar on Thai Labor in Foreign Countries, Faculty of Economics, Thammasat University, Bangkok, 27 April 1982, reprinted in Thammasat Economic Journal, Vol. 2, (June 1983). pp. 113-169, (Thai).

9. "Child Labour Employment and the Employment Service Agency", A Paper Presented at a Seminar on Private Employment Service Agency and Child Labor, organized by the Foundation for Children Development, Thammasat University, Bangkok, 8 January 1983, (Thai).

10. "Labor Market in Bangkok Metropolis", A Paper Presented at a Symposium on Thailand is Bangkok, Faculty of Economics, Thammasat University, Bangkok, 17-18 February, 1983, (Thai).

11. "Information in the Labor Market and Graduate Unemployment", A Paper Presented at Seminar on Rural Development, Employment and Labor Market Information System, organized by the National Economic and Social Development Board, Grand Palace Hotel, Pattaya, 5-7 November 1983, reprinted in National Education Journal, Vol. 18, (October-November

1983), pp. 52-75, (Thai).

12. "Problems of Wage and Labor Relations in the Public Enterprises", with B.Srikumporn, A Paper Presented at a Symposium on Thai Public Enterprises : Past, Present and Future, Faculty of Economics, Thammasat University, Bangkok, 26-27 January, 1984, (Thai).

13. "Economic Aspects of Youth". Country Monograph on the Profile of Youth of Thailand, ESCAP, United Nations, (to be printed in English).

14. "Human Resources and Employment in the Rural Sector", A Paper Presented at a Seminar on Development Policy and a Review of Research, organized by Thai-Khadi Suksa Institute (Institute of Thai Studies), Thammasat University, 13 - 16 June 1984, (Thai).

15. "Unemployment in Thailand", Thammasat Economic Journal, Vol. 2, No. 3, (September 1984) , (Thai).

16. "Some Problems of Human Resource Development in ASEAN Countries", in Proceedings of the International Seminar on World Structural Change and Its Impact on ASEAN's Employment and Manpower, Chira Hongladarom, ed., The Human Resource Institute, Thammasat University, 1985, (English).

17. "Rural Employment Creation and Rural Development", Research Report No. 7, Education and Employment Project, National Education Commission, 1985, (Thai).

18. "The Effects of Alternative Employment Strategies in Thailand", co-research with Piyasvasti Amranand, et.al., A Research Report for A.E.A. Division, the World Bank, 1985, (English).

19. "Employment in Thailand", a background paper for 1985 Country Economic Report, the World Bank, G-JOBSTOC / SE- 103 / 02-03-86, 1986, (English).

20. "Public Sector Employment in Thailand", with Peter Block and Sirilaxana Chutikul, a background paper for 1985 Country Economic Report, the World Bank, E-007 PS 1 / SE-136 /02-18-86, 1986, (English).

21. "Labour Conditions in the Garment Factories", a research report for the Overseas Development Institute, London, October 1986, (English).

22. "Labour Union, Bargaining Power and Political Participation", A Paper Presented at a Seminar on Thai Parliamentary and Interest Groups, Siam Bayshore Hotel, Pattaya, 25-27 April 1986, (Thai).

23. "Notes on the Effects of Changes in the Definitions Used in the Labour Force Survey", National Education Journal, February 1986.

(B) Agricultural Economics and Livestock

1. "Land Tenure in Thailand", Reading in Agricultural Economics, edited by Rungson Thanapornpun, (Bangkok : Duong Kamol Press, 1975), (Thai).

2. "Marketing and Prices of Hog Industry", A Research Paper for A Study of Agricultural Marketing and Pricing Policies in Thailand Submitted to the National Economic and Social Development Board, Bangkok, June 1980, (Thai).

3. "The Animal Feed Industry : Marketing and Prices", Co-authored with Preecha Pipatkusolsuk, A Research Paper for A Study of Agricultural Marketing and Pricing Policies in Thailand, Submitted to NESDB, August 1980, (Thai).

4. "Marketing and Prices of Broiler and the Future of Small Independent Growers", A Research Paper for A Study of Agricultural Marketing and Pricing Policies in Thailand, Submitted to the NESDB,

September 1980, (Thai).

5. "The Animal Feed in Thailand", A Research Paper Presented at the Seminar on ASEAN Comparative Study of the Development of Labour Intensive Industry, Pattaya, Thailand, October 28 - 31 1980, (English).

6. "Recommendations on Hog Policy", Co-authored with Rungsun Thanapornpun, A Research Paper for A Study of Agricultural Marketing and Pricing Policies in Thailand, Submitted to the NESDB, Bangkok, December 1980, (Thai).

7. "Production, Processing and Distribution of Broilers and Hogs", A Study in the Research Project on Case Study on Food Processing and Marketing in Thailand, Submitted to UNCTAD, February 1982, (English).

8. "Factors Affecting Production, Processing and Marketing of Broiler and Hogs", A Paper Presented at a Livestock Development in Asia Conference, organized by IDRC-Canada / Singapore, York Hotel, March 2 - 4 1982, Livestock in Asia : Issues and Policies, ed., by J.C. Fine and R.G. (Lattimore, Ottawa : IDRC, 1982), p. 97-104, (English).

9. "The commercial Broiler and Swine Industries in Thailand", in Food Policy Analysis in Thailand, Theodore Panayotou, ed., (Bangkok : Agricultural Development Council, 1985), (English).

10. "Market Structure and Contracts in the Informal Rural Credit Market", A Research Report for the Rural Credit Project, Submitted to Thai-Khadi Studies Institute, Thammasat University and Thailand Development Research Institute, October 1985, (Preliminary Draft in Thai).

(C) General

1. "Long-Run Supply of Crude Oil and the Cost of Oil Import Quota to the United State", M.A. Thesis, M.T.S.U., 1973, (English).

2. "The Use of a Histogram Graph", Thammasat Journal, 1974, (Thai).

3. "Analysis of the Relationship between Goods : Complementarity and Substitutes", Thammasat Journal, 1, (June - September 1975), pp. 92 - 109, (Thai).

4. "Exploitation in Capitalism and Socialism", Thammasat Journal, 3, (January - May 1976), pp. 117-138, (Thai).

5. "Capitalism : A Critique of Capitalism by Supa Sirimanond", Thammasat Journal, 2, (October 1975 - January 1976), pp. 145-164, (Thai).

6. "Amarin Plaza and Shinta Factory : Property Right Low Suit", Thammasat Economic Journal, Vol. 2, No.2, (June 1984), (Thai).

(D) Books

1. Economic Analysis (Microeconomics) :

- Chapter 6 : Marginal Productivity and Demand for Input.

- Chapter 7 : Income : Interest, Rent, Wage and Income Distribution.

- Chapter 8 : General Equilibrium and Welfare Economics,

a text-book of the University of Sukhothai Thammathirat, (Bangkok : Chuan Pim Press, 1984), (Thai).

2. Labour Economics, chapters on unemployment and manpower planning, a text-book of the University of Sukhothai Thammathirat, (Bangkok : Victory Power Point Press, 1985), (Thai).

3. Welfare and Environment Economics, chapters on introduction to the subjects and cost-benefit analysis, a text-book of the University of Sukhothai Thammathirat, (Bangkok : Namkang Press, 1985), (Thai).

January 5, 1993

DR. NIT CHANTRAMONKLASRI

**Director of Science and Technology Development Program
Thailand Development Research Institute (TDRI)***

Date of Birth	:	4 September 1953
Place of Birth	:	Bangkok, Thailand
Technical Base	:	B.Sc. (Power System and Electronics) Engineering Faculty Chulalongkorn University Thailand, 1976. M.Sc. (Industrial and Energy Technology Policy and Technology Management) Science Policy Research Unit (SPRU) University of Sussex Falmer Brighton BN1 9RF UK. October 1979 - September 1980 D.Phil.(Industrial and Energy Technology Policy and Technology Management)(See thesis title p.5) Science Policy Research Unit (SPRU) Full-time in the 1980/81 and 1983/84 academic years Field research in Thailand in the 1981/82 and 1982/83 academic years.
Awards and Scholarship	:	1979/80 - a non-string-attached scholarship from the Dutch Bishop's Lenten Campaign for a study in development fields (leading to my M.Sc.). 1981-85 - a research award from the International Development Research Centre (IDRC) for a policy research in technological capability development relating to industrial energy conservation in LDCs (forming a part of my D. Phil. study).

* TDRI is a major non-governmental "Think Tank" in Thailand that provides technical and economic analysis to support the formulation of policies, measures and national programs with long-term implications for sustaining social and economic development of the country, and in some cases to examine various regional development issues. It is staffed with highly qualified local and foreign scientists, technologists, economists and policy analysts.

Professional Affiliation	:	(1) Member, Engineering Institution of Thailand. (2) Licenced Engineer, Board of the Engineering Profession Control. (3) Advisor, Committee on Science and Technology of the Parliament
Employment	:	
8 Jul. 1977 - 14 Aug. 1979	:	Researcher, Applied Scientific Research Corporation of Thailand (presently named Thailand Institute of Scientific and Technological Research)*
1 Nov. 1981 - 31 Jul. 1983	:	Consultant to TISTR on a research project titled "Technological Responses to Rising Energy Prices in Thailand".
1983	:	Consultant to the Economic and Social Commission for Asia and Pacific (ESCAP) on a project concerned with technology transfer and practices of transnational corporations.
1985/86	:	Consultant to IDRC (Singapore Office) on a study concerned with energy conservation activities in ASEAN countries, emphasizing on industry - related training activities.
1986	:	International Staff to the Asian Institute of Technology (AIT), in areas concerning industrial energy conservation, including providing consultancy services to the EEC-NEA project on national energy demand analysis.
Oct. 1987 - Dec. 1991	:	Senior Staff of the Science and Technology Development Board (STDB).**

* Thailand Institute of Scientific and Technological Research (TISTR) is the semi-governmental non-profit-making national research institute, under the Ministry of Science, Technology and Energy, engaging in a variety of multidisciplinary applied scientific and technological development projects.

** The Science and Technology Development Board (STDB) was created from a US \$ 50 million project resulting from the co-operation between the Royal Thai and United States governments. Its objective is to increase the effectiveness and extent of public and private sector application of science and technology to Thailand's development. It covers many activities ranging from RD&E supports, technology transfer supports, industrial consultancy services, to broader functions such as policy analysis and various training workshops.

Jan. 1992 - Oct. 1993	:	Deputy Director of the National Science and Technology Development Agency (NSTDA)** (responsible for Planning, Program Development and Policy, and Industrial Development Support Activities)
Nov. 1993 - present	:	Director of Science and Technology Development Program, Thailand Development Research Institute (TDRJ)

Major Responsibilities (at NSTDA) :

- Developing overall program plans and annual implementation plans to attain organisational objectives and formulating quarterly plans to meet the targets specified in the annual plans.
- Designing and implementing a program monitoring and evaluation system to appraise performance and impact of various programs, and projects or services within those programs, and to keep the management consistently and thoroughly informed about the progress and all other important elements of the operations.
- Initiating new programs to facilitate increased technological dynamism in the production sector, especially those concerning international technology transfer and acquisition with an aim to assist industrial firms make good decisions regarding technology purchase and obtain control and in-depth know-how of the purchased technology.
- Implementing an industrial consultancy service aiming at providing local and foreign short-term advisory services, covering a range of consulting disciplines such as engineering and business management, to help industrial firms diagnose their technical and managerial problems and design projects and activities to solve those problems.
- Designing and organising technology management workshops and other related professional seminars where key decision-makers from various public and private-sector organisations are brought together to interact with international and national experts to discuss important technology development issues and new development opportunities.
- Arranging for organised visits and study tours to local and overseas institutions and enterprises to promote the organisation, to acquire more understanding on various technology development issues and to facilitate local firms in their exploration of new technology-related business opportunities and relations.

** Through the passage of the Science and Technology Development Act (1991), STDB was transformed into the "National Science and Technology Development Agency (NSTDA)", a major public institute to stimulate and support public and private-sector science and technology development.

- Assisting in drafting and proposing the Science and Technology Development Act to transform the organisation to become a major driving force for rapid technology development by broadening its responsibility and authority to cover a wide range of activities in support of national economic development and particularly industrial development.
- Conducting and arranging for policy review and research on important development issues with an aim to bring about changes in legislation, policy practice and measures towards a policy regime that would be more supportive to stimulating technological dynamism in the production sector.
- Developing a five-year strategic plan, covering a budget of approximately ten billion Baht, to launch a wide spectrum of programs which are crucial to the attainment of the organisational objectives and the acceleration of technological capability development in the country.
- Assisting the Director in various management activities leading to the more effective functioning of the organisation, e.g. preparing job descriptions and staff hiring plans, negotiating with foreign organisations that are potential financial supporters or strategic alliances in technology businesses, and periodically making recommendations for increasing productivity and improving quality of the ongoing operations, etc.

Publications (in the area of Energy and Technology Policy and Management)

1. Thailand Energy Sector Situation, a paper presented to NESDB for the preparation of Thailand National Report for UNCSTD, Bangkok, May 1978.
2. Guidelines for Research and Development of Human Settlement Technology, a paper presented in the seminar on Human Settlement and Environmental Management, Phuket, September 1978.
3. ASRCT and its Research Programmes on Non-Conventional and Non-Commercial Energy Development, a background paper for the meeting concerning the design of USAID Renewable Non-Conventional Energy Projects, Bangkok, April 1979.
4. Thailand Country Report on Energy and Rural Development, a background paper for the Energy and Rural Development Research Planning Workshop, East-West Center, Hawaii, May 1979.
5. Report on the Pre-Feasibility Study of the Biogas Technology Application in Rural Areas of Thailand, a report prepared for the International Development Research Centre (IDRC), 1979.

6. Industrial Technology Policy in the Context of Underdevelopment : A Critique of Prevailing Practice and a Framework for Future Analysis, M.Sc. Thesis, University of Sussex, 1980.
7. Some Second Thoughts on Industrial Technology Development, a paper prepared for the seminar on "Technology Transfer, Transformation and Development" organised by the United Nations University, Bangkok, September 1983.
8. Technology Transfer, Technical Change and Technological Capability Accumulation, ESCAP/UNCTC Joint Unit on TNCs, ESCAP, United Nations, December 1983.
9. Technological Responses to Rising Energy Prices : A Study of Technological Capability and Technical Change Efforts in Energy- Intensive Manufacturing Industries in Thailand, D.Phil thesis of SPRU, University of Sussex, U.K., and a research report to IDRC, Ottawa, Canada, 1985.
10. A Review of Energy Conservation Activities in ASEAN: Requirements for Changes in Policy Approach and Training, submitted to the International Development Research Centre (IDRC) Asia Office, Singapore, 1986.
11. International Technology Transfer and the Development of Technological and Managerial Capability in the Context of Developing Countries, presented at the International Seminar on Technology Transfer and the Developing Countries, the Asian Institute of Technology (AIT), Bangkok, 1988.
12. "The Development of Technological and Managerial Capability in the Developing Countries", in Technology Transfer in the Developing Countries, MacMillan 1990.
13. Technology Transfer and Development : Acquisition and Accumulation of Technological and Managerial Capability, Sasin Graduate Institute of Chulalongkorn University, 1991, reprinted in the Thai Science and Technology in the Year 2000, September 1991 (ISBN 974-7570-51-3).
14. Managing Technology Transfer for Acquiring Technological Capabilities in the Context of Developing Countries, presented at the Workshop on Technology Assessment for Developing Countries, organised by the United Nations for Science and Technology for Development (UNCSTD) and the U.S. Office of Technology Assessment (OTA), Washington D.C., 1991.
15. Implications of Technological Changes: Employment, Skill Development and Future Technological Dependence, presented at the High-Level Expert Meeting on Technology Management, UNIDO, Vienna, Austria, September 1993.

ประวัติ
พีเทอร์ ไมตรี อิงภากรณ์

อายุ: 43 เกิด: 3 มีนาคม 2493, ที่กรุงเทพมหานคร สัญชาติ: ไทย
ที่อยู่: 46/3 ซอยอารีย์ 4; พหลโยธินซอย 7; กทม 10400 โทร: (66) (2) 279-2594
ตำแหน่งปัจจุบัน: บรรณาธิการข่าวธุรกิจ (Business Editor) หนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์
อาคารบางกอกโพสต์, 136 ถนน ธรรมิกราช, คลองเตย, กทม 10110
โทร: (66) (2) 240 3700 แฟกซ์: (66) (2) 240 3666

การศึกษา

2499-2504 St Christopher School, Letchworth, Herts, UK
2504-2510 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2510-2512 Kingston College of Further Education, Surrey, UK
2512-2516 London School of Economics
B Sc Econ (เกียรตินิยมอันดับ 2-upper) วิชาเศรษฐศาสตร์และเศรษฐมิติ (2516)
2519-2523 London School of Economics
M Sc วิชาเศรษฐศาสตร์ (2520); งานวิจัยขั้นบัณฑิต: เศรษฐศาสตร์การขนส่ง

การทำงาน

2516-19 อาจารย์เศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2523-28 ทำงานอิสระที่ลอนดอน
งานวิทยุ (BBC ภาาภาษาไทย, Bush House, London WC2B 4PH); งานแปลต่างๆ
2528-34 หนังสือพิมพ์ เดอะเนชั่น
ม.ย. 2532-ก.ย. 2534: บรรณาธิการร่วม (Associate Editor)
2528-36 Financial Times, ลอนดอน: นักข่าวอิสระประจำกรุงเทพฯ

2535-

หนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์

ม.ค. 2536:- บรรณาธิการข่าวธุรกิจ (Business Editor)

ประสบการณ์การทำงานหนังสือพิมพ์

ส่วนใหญ่ทำงานด้านข่าวธุรกิจ ในเรื่อง เศรษฐกิจ การเกษตร และการค้า (เกี่ยวข้องการประชุมระดับรัฐมนตรีของแอกต์ที่ มอนเทรียล ปี 2531 และ บริสเซลส์ 2533; การประชุม TNC ของแอกต์ ที่เจนีวา ก.ค. 2533; การประชุมขั้นสุดท้ายของอาเซียนที่มะนิลา 2530; การประชุม APEC ที่ซิดนีย์ 2533 และการประชุมอาเซียน และกลุ่มแครนส์ ระดับรัฐมนตรี ในภูมิภาค) นอกจากนี้รับผิดชอบการออกแบบ และ การเขียนฟอร์แมตการเรียงอักษร ในระบบคอมพิวเตอร์ AteX

งานเขียนอื่นๆที่ตีพิมพ์เมื่อเร็วๆนี้

"ประเทศไทยกับการเจรจาอนุภูมิภาค: นโยบายที่มาจากข้าราชการนักวิชาการ" ในวารสารเศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์ จ.ค. 2533

"เมื่อประเทศขนาดเล็กและขนาดกลางพยายามเพิ่มอำนาจต่อรอง: กลุ่มแครนส์และการเจรจาการค้า" ใน รัฐศาสตร์สาร (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์) ม.ค. 2535

"Bangkok bittet zur Kasse" (original in English) *Geo Special* Nr 4 Aug 18, 1990.

งานอดิเรก: ถ่ายรูป ดนตรี ภาพยนตร์ หนังสือ กีฬา (เทนนิส และ สก๊วช)

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖

Curriculum Vitae

Name: Suphat Suphachalasai
Sex: Male
Marital Status: Married
Date of Birth: January 11, 1957
Place of Birth: Bangkok, Thailand
Nationality: Thai

Education:

1974 - 1977 B.A. in Economics (Second Class Hons.)
Ramkhamhaeng University, Bangkok.
1978 - 1980 M.S. in Development Economics, National
Institute of Development Administration Bangkok.
1984 - 1986 Master Degree in Agricultural Development
Economics, Australian National University,
Canberra, Australia.
1987 - 1989 Ph.D. in Economics, Australian National
University, Canberra, Australia.

Scholarship:

1984 - 1986 Agricultural Development Council Inc.
1987 - 1989 Australian National University

Working Experience:

1981 - 1984 Policy and Plan Analyst, Economic Project
Division, National Economic and Social
Development Board.
1985 - 1986 Research Assistance Grade 1, Agricultural Project
supporting paper for the World Bank World
Development Report. 1987

1989 - present Lecturer, Faculty of Economics, Thammasat University, Bangkok.

Conference and Workshop:

- 1987 "Thai Textile Exports" paper presented at an International Workshop: Can Developing Countries Sustain Export Oriented Strategy?, August 31 - September 4, held at the National Centre for Development Studies, Australian National University, Canberra
- 1987 "Thai Textile Exports" paper presented at the Australian Post Graduate Economics Conference, November 1-3, The University of Western Australia, Perth.
- 1988 "Impacts of MFA on the World Clothing Markets with Emphasis on Thailand", paper presented at the 1988 Australian Economic Congress, August 28 - September 2, The Australian National University, Canberra.
- 1988 "Effects of the MFA on Developing Countries" (joint paper with Dr. Will Martin), at the 1988 Australian Economic Congress, August 28 - September 2, Australian National University, Canberra.
- 1989 "Export Growth of Thai Clothing and Textiles", paper presented at a Conference on East Asia and Redirection of World Trade in Fibres, Textiles and Clothing, August 7-8, Australian National University, Canberra.
- 1990 "Poverty and Government Policy in Thailand" A Workshop on Poverty Alleviation and Development Policy, National Centre for Development Studies, The Australian National University, Canberra, August 10.

Thesis:

- 1986 Master thesis on Economic Evaluation of the European Communities' Import Quota on Thai Cassava, Australian National University, Canberra.
- 1989 Ph.D. thesis on The Effects of the Government Intervention and the Multi-Fibre Arrangement on the Thai Clothing and Textiles Industry, Australian National University, Canberra

Publication

1. "Export Growth of Thai Clothing and Textiles"' **The World Development**, Vol. 13 (1), 1990.
2. "Analysing the Effects of the Multifibre Arrangement on Developing Country Exporters" (joint paper with Dr. Will Martin) in **The Uruguay Round Textiles "Trade and the Developing Countries: Eliminating the Multi-fibre Arrangements in the 1990s**, Hamilton Carl B. (eds.), A World Bank Publication, Washington D.C.
3. "Export Growth in The Thai Clothing Industry" (Chapter 5) in **New Silk Roads: East Asia's Growth and World Fibre, Textile and Clothing Markets**, Kym Anderson (eds.), Cambridge University Press, forthcoming
4. "Thai Textile Exports" in **Export Pressimism**, Brogan B. and Hughes H. (eds.), forthcoming.
5. **Priority Issues and Policy Measures to Alleviate Rural Poverty: The Case of Thailand**, (with Medhi Krongkraew and Pranee Thinnakron) Asian Development Bank, Manila, forthcoming.

Work in Progress:

1. A monograph on **The Development of the Thai Clothing Sector**.
2. A joint article with Dr. Hal Hill on **A Comparative study on Market Diversification of Thailand and Indonesian Exports of Textile and Clothing**.

DR. SURAKIART SATHIRATHAI

PRESENT POSITIONS

- Dean, Faculty of Law, Chulalongkorn University
- Associate Professor of Law

EDUCATION

1982 - 85	S.J.D. (Doctor of Juridical Science)	Harvard Law School Cambridge, MA, U.S.A.
1981 - 82	LL.M. (Master of Laws)	Harvard Law School Cambridge, MA, U.S.A.
1979 - 81	M.A.L.D. (Master of Arts in Law and Diplomacy)	The Fletcher School of Law and Diplomacy, Tufts University,
1975 - 79	LL.B. (Bachelor of Laws) (Honors)	Chulalongkorn University Law School Bangkok, Thailand

ACADEMIC EXPERIENCE

Present

- Publications in the field of International Economic Law, e.g. trade investment, intellectual property, GATT both in Thai and English
- Teach and conduct research projects at Faculties of Law and Accountancy, Sasin Graduate Institute of Business Administration, Chulalongkorn University.
- Member of the Sub-Committee on University Affairs (Law and Administrative Regulations), Ministry of University Affairs.
- Member of the Steering Committees
 - The Sasin Graduate Institute of Business Administration of Chulalongkorn University
 - The Maritime Institute, Chulalongkorn University
 - The Asia Institute, Chulalongkorn University
 - The European Studies Program, Chulalongkorn University
 - Chulalongkorn Radio Broadcasting Station
- Member of the Committee on University Property Management, Chulalongkorn University
- Chairman, Committee on Social Science Research, Chulalongkorn University

Past Experience

- Director of Law and Development Research Center, Faculty of Law, Chulalongkorn University.
- Vice Dean for Foreign Relations, Faculty of Law, Chulalongkorn University.

OTHER WORK EXPERIENCES

Present

- Adviser, Center for International Economic Policy Coordination, Prime Minister's Office
- Chairman, Committee to Consider Amending Revolutionary Decrees on Economic Matters, Prime Minister's Office
- Member, Committee to Consider Amending Revolutionary Decrees, Prime Minister's Office
- Member, Committee to Consider Amending Law on Judicial Commission, Prime Minister's Office
- Member, Committee Amending Thai Civil and Commercial Code on Partnership and Private Company, Prime Minister's Office

Past Experience

- April - May 1992 - Policy Adviser to the Prime Minister on Economic Affairs.
- 1988 - Feb. 1991 - Policy Adviser to the Prime Minister.
- 1989 - Feb. 1991 - Adviser to the National Assembly.
- 1989 - Feb. 1991 - Member of the Board of Investment (BOI).
- Member of the Sub-Committee on Investment Policy.
- 1988 - Feb. 1991 - Personal Representative of the Prime Minister (General Chatichai Choonhavan) to attend the Inauguration of President George Bush, Washington D.C.
- Member of the Official Delegation of the Prime Minister (General Chatichai Choonhavan) on Official Visits and Note Taker in Tete-a-Tete meeting with President George Bush of U.S.A., Prime Minister Margaret Thatcher of U.K., Prime Minister Toshiki Kaifu of Japan, President Francois Mitterrand of France, Prime Minister Paul Schluter of Denmark, President Jacques Delor of the EC Commission etc.
- 1986 - 1988 - Adviser and Head of Professional Staff office of the House Foreign Affairs Committee, The House of Representatives.
- Adviser to the House Affairs Committee, the House of Representatives.
- Member of the Selected Committee Scrutinizing Amendments to the Copyright Act of 1978.

PUBLICATIONS AND WRITTEN WORK (SELECTED)

BOOKS: In English

Thailand and International Trade Law (Published by the Sasin Graduate Institute of Business Administration., Chulalongkorn University), 1987.

Third World Attitudes Toward International Legal Process : An Introduction Co-Editor with Professor Frederick E. Snyder, (Martinus Nijhoff Publishers, The Netherlands), 1987 (750 pages).

Cases and Materials on Business Law : International Economic and Business Regulations. (The Sasin Graduate Institute of Business Administration, Chulalongkorn University), 1986.

In Thai

Public Controls of International Trade. (Faculty of Law, Chulalongkorn University) 1988

ARTICLES: In English

"GATT Law, Agricultural Trade and Developing Countries: Lessons From Two Case Studies" (with Dr. Ammar Siamwalla). 1 *The World Bank Economic Review*, No. 4. (1987).

"An Understanding of the Relationship between International Legal Discourse and Third World States", 25 *Harvard International Law Journal*. 395, No. 2 (Spring 1984).

"The International Movement on Protection of Intellectual Property Right and GATT", 29 *Malaya Law Review*, 329, No. 2, (Dec. 1987).

"An Introduction to the Thai Legal System", 4 *Chulalongkorn Law Review* (1985-86)

"International Law Basis of the Universal Declaration of Human Rights" 2 *Chulalongkorn Law Review* 47 (1983).

In Thai

"Intellectual Property Rights and GATT", *Thammasat Journal* 1987.

"International Economic Law and the Cassava Trade between Thailand and the EEC", 16 *Thammasat Law Journal* Book 4, December, 1986

"Protectionism: The Role and Effect of International Trade Law on Thailand", 42 *Bhod Bandhit*, December, 1986 (A Journal of the Thai Bar Association).

"Environment of International Economic Law", "Laws and Problems Concerning Exports", and "Structure and Mechanism of Thai Law Concerning International Trade in the Next Five Years", 10 *Chulalongkorn Law Journal*, Book 3, (November, 1986).

"Preferential Trade Treatment Under the NIEO: Problems of the Principle of Non-Reciprocity", 10 *Chulalongkorn Law Journal* Book 2, (January 1986).

"Do Non-Discrimination and the Most-Favored-Nation Treatment (MFN) Principles in GATT Mean as They are Generally Understood?" *Chulalongkorn Law Journal*, Book 2, October 1983.

"Sanction in International Law", 6 *Chulalongkorn Law Journal*, Book 3, 1981.

CURRICULUM VITAE

Name: Mr. WISARN PUPPHAVESA

Birth Date: November 15, 1944 **Birth Place:** Chonburi, Thailand

Wife: Varanuch (Watanachoti) Pupphavesa

Daughter: Dhiranuti Pupphavesa

Present Address: 30/126 Mooban Srinakorn Patana 2, Soi 6,
Sukapibal 1 Road, Klongkum, Buengkum,
Bangkok 10230.
Tel. 519-2748

Present Position: Director, International Economic Relations Program

Office Address: Thailand Development Research Institute Foundation
Rajapark Building 163 Asoke Road,
Bangkok 10110, Thailand
Tel. (662) 258-9013 ext. 185
Fax. (662) 258-9046

Other Appointment: NIDA Council Member (1988-89)
Member, Working Group on Establishment of Industrial Research
and Development Center, Ministry of Industry, September 1993-present.
Advisor to the Office for Coordination of International Economic
Affairs (CIEA), December 1992-present.

Academic Degrees:

- Ph.D. (Economics), University of Hawaii, Honolulu, Hawaii, U.S.A., (1980).
- M.A. (Public Policy and Administration), University of Wisconsin, Madison, Wisconsin, U.S.A., (1972).
- M.A. (Public Administration), National Institute of Development Administration, Bangkok, Thailand, (1969).
- B.A. (Linguistics), Thammasat University, Bangkok, Thailand, (1966).

Employment Record:

- Assistant Professor at the School of Development Economics, NIDA, Bangkok, Thailand, (1983 - 1991).
- Economist at Asian Development Bank (ADB), Manila, The Philippines, (1980-1983).
- Consultant at Economic and Social Commission for Asia and Pacific (ESCAP) Bangkok, Thailand, (1978-1980).

Professional Affiliations and Memberships:

- Secretary General of the Economic Society of Thailand (1991 - present).
- President of the Faculty Senate of NIDA (1987-1989).
- The First Vice-President of Council of the University Faculty Senates of Thailand (1988-1989).

Honors and Awards:

- Thammasat University Student of the Year Awards from the Bhuddist Association of Thailand. (1965)
- The John F. Kennedy Scholarship (1970-1978).
- The Thai-American Education Foundation (Fulbright) Scholarship (1970 and 1978 Travel Grant).
- The Imai Memorial Charitable Trust for Overseas Cooperation (1978 Research Grant).
- Best Research Work Awards of 1990 given by Thailand's National Research Council.

Research and Teaching Interests:

Development Economics, Regional Economic Cooperation,
Investment Promotion, and Project Analysis and Evaluation.

Selected Research Papers and Publications:

1. Agricultural Planning in Hawaii: A Study in Methodology, the State Government of Hawaii, 1976. (Co-author with Walter Miklius, Moheb Ghali and others).
2. Principal Commodities Export and Earnings Instability in ASEAN Countries, presented at the Annual Conference of the Western Economic Association, Honolulu, Hawaii, 1978. (Co-author with Seiji Naya).
3. An Assessment of the Tariff Concessions in the Major Developed Countries on Products of Interest to ASEAN Countries, ASEAN-MTN Project, ESCAP, 1980.
4. Proposed ASEAN-Japan STABEX, ASEAN Trade Development and Cooperation, UNCTAD, 1981. (Co-author with Seiji Naya and Razon T. Haresco).
5. Price Elasticity of Demand for Electricity: A Survey of Selected Empirical Studies, Asian Development Bank, Economics Office Report Series No. 15, 1983.
6. "Thai Economy in the Next Decade". Proceedings of the Annual Conference of Thai University Rectors, 1984. (Co-author with Chalaiporn Amornwatana, Direk Pathamasiriwat and Rachain Chintayarangsan).
7. Investment Promotion in Export Oriented Industries and Agro-Industries and Decentralization, Vol. 1-3. A report prepared under the contract with the Industrial Management Company Ltd. for the Board of Investment, 1985 (Co-author with Narongchai Akrasanee).
8. "Review of Industrial and International Economics of Thailand", Thai Economists' Knowledge 1986, the Economic Society of Thailand, 1986. (Co-author with Direk Pathamasiriwat).
9. "Review of Economic Development of Thailand" in Suchart Prasith-rathsint (ed.) Thailand's National Development: Social and Economic Background, the Thai University Research Association (TDRI) and Canadian International Development Agency (CIDA), 1989.
10. Agricultural Development Information Program with Special Reference to Audio-Visual Mass Media, submitted to Ministry of Agriculture and Cooperatives and Asian Development Bank, TDRI, 1987. (Co-author with others).
11. Post Evaluation of Environmental Impact of Srinagarind Dam, submitted to Electricity Generating Authority of Thailand (EGAT), 1987 (Co-author with others).

12. An Evaluation of the Summer Rural Employment Project 1987. Office of the Prime Minister and NIDA, 1987 (Co-author with others)
13. An Evaluation of the Summer Rural Employment Project 1988. Office of the Prime Minister and NIDA, 1988 (Co-author with others)
14. The Master Plan Study for the Development of Phatthaya Area: Tourism Market Survey. NIDA Consulting Center. Submitted to JICA Study Team Office, October 1989. (Co-author with Suchittra Chamnivekorn)
15. Direct Foreign Investment and Capital Flow. Background Paper No.6. The 1989 TDRI Year-End Conference "Thailand in the International Economic Community," December 16-17, 1989. (Co-author with others)
16. Study of Selected Strategic Industries and Decentralization of Manufacturing for Thailand's National Economic and Social Development Plan 1992-1996. Thailand Development Research Institute. (TDRI) 1991. Submitted to Office of the National Economic and Social Development Board (NESDB) (Co-author with others).
17. Study and Analysis on Impact of Foreign Direct Investment under BOI Promotion. Thailand Development Research Institute. (TDRI) March 1991. Submitted to Board of Investment (Co-author with Nattapong Thongpakde and Atchana Wattananukit).
18. New Dimensions in the Thai Economy. paper prepared for the Asia forum, "In Search of the New Development in Asia". Tokyo Club Foundation for Global Studies, April 26, 1991.
19. "Issues and Prospects of ASEAN-Korea Trade Development", Korea-ASEAN Economic Cooperation towards the Year 2000. Papers and Proceedings of the Seminar on Korea-ASEAN Trade and Investment Cooperation 22-23 May, 1991 during the ASEAN Week in Seoul, Korea Institute for Industrial Economics and Trade (KIET).
20. "The Current Situation of FDI in Thailand". Taiwan-Thailand Investment Seminar. Taiwan Institute of Economic Research and Thailand Development Research Institute, August 26, 1991.
21. Industrial Structure and Small and Medium Enterprise Development in Thailand, presented at the Seminar on Industrial Structure and Small and Medium Enterprise Development, EDI World Bank and NIDA, Bangkok, November 4-9, 1991. (Co-author with Nattapong Thongpakde and Bunluasak Pussarangsi)
22. "Intra-ASEAN Trade Potential under Free Trade Agreement" in ASEAN Towards the Year 2000, a Federation of Thai Industries publication on the occasion of ASEAN-CCI Conference, Bangkok, 24-30 November, 1991.
23. "Industrialization and the Role of Foreign Direct Investment in Thailand", in OECD, Foreign Direct Investment Relations Between the OECD and the Dynamic Asian Economies, the Bangkok Workshop (Paris:OECD, 1993)
24. Industrial Restructuring and the Role of Foreign Direct Investment in ASEAN, paper presented at the Symposium on ASEAN-China Economic Relations Industrial Restructuring in China and ASEAN organized by Institute of Southeast Asian Studies and hosted by Institute of World Economics and Politics, Chinese Academy of Social Sciences, Beijing, 28-30 April, 1992 (Co-author with Nattapong Thongpakde).

25. "Trade between Thailand and the CEECs: Opportunities and Cooperation". in OECD. Economic Integration of OECD Economies. Dynamic Asian Economies and Central and Eastern European Countries (Paris:OECD. 1993)
26. Promotion of International Competitiveness and Exports of Manufactured Goods : Thailand's Experience in The 1980s. paper presented at a Regional Symposium on Trade and International Competitiveness in Manufactured Goods. organized by ESCAP. July 29-31, 1992 Bombay.
27. International Trade Pattern and Research in Thailand paper prepared for the Workshop on Regional Network of Research Institutions for the Promotion of Intraregional Trade ESCAP December. 3-4. 1992 (Co-author with David C. Stifel and Pruitiporn Nakornchai).
28. The State and Economic Development in the Asia- Pacific:Thailand. Chapter 5. Ng Chee Yuen and Pang Eng Fong (eds.). Institute of Southeast Asian Studies (ISEAS). 1993 (Co- author with Chongrak Raruaysong).
29. "A Proposal for Industrial Restructuring Assistance for AFTA," TDRI Quarterly Review Vol. 8. No. 1. March 1993.
30. The Thai Economy and Telecommunications Infrastructure. paper presented at the 5th IPTP International Conference on Economic Growth and Importance of Information-Telecommunications Infrastructure in Asia. organized by Institute for Posts and Telecommunications Policy. Ministry of Posts and Telecommunications. Japan. March 18-19. 1993. Tokyo. (Co-author with David C. Stifel).
31. "Structural Adjustment in Thailand:Some Lessons of Experience". A paper presented at the Informal Workshop on Economic Integration of OECD Economies, DAEs and Central and Eastern European Countries. organized by the OECD. Budapest. September 27-28. 1993
32. "The Thai Economy in the Year 2000" A paper prepared for the Economic Outlook Toward the Year 2000. an AT 9 joint research project coordinated by the Nomura Research Institute. and sponsored by the Tokyo Club Foundation for Global Studies. Tokyo 1993. (Co-author with Rachain Chintayarangsarn and Bunlueasak Pussarungsri)
33. "Regional Trade Initiatives among OECD Countries : An ASEAN Perspective". A paper prepared for the "Globalization and Interdependence : The Challenge of Policy Coherence Project". OECD. Paris. August 1993. (Co-author with David C. Stifel).
34. Promoting Private Sector Development for Industrial and Technological Development : Rebalancing Public and Private Sector's Role for Support Services, Financing, and Privatization. paper prepared for Industry, Human Settlements and Environment Division. ESCAP. December 1993. (Co-author with Direk Patmasiriwat and Chongrak Raruaysong).

March 1994

ประวัติย่อ

ดร. นริศ ชัยสูตร

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และอาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์
การศึกษา Ph.D. (Econ) University of Hawaii

ดร.อิสรา สันติศาสตร์

อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
การศึกษา Ph.D. (Econ) Austarian National University

อาจารย์รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์

อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์